

WIEŚCI GMINNE

Antolin * Bilsko* Brzeziny* Ciechocin * Dąbie * Felinów * Gwizdów * Kalenne* Lute* Majdan * Michałówka * Modliborzycze * Pasieka* Słupie * Stojeszyn Pierwszy * Stojeszyn Drugi * Stojeszyn Kolonia* Świnki * Węgliska * Wierzchowiska Pierwsze * Wierzchowiska Drugie * Wolica Pierwsza * Wolica Druga * Wolica Kolonia * Kolonia Zamek * Zarajec*

Nr 56

Wrzesień 2019

**Kwartalnik wydawany przez Urząd Miejski i Bibliotekę u Kazimierza.
Miejsko - Gminną Bibliotekę Publiczną im. K. Zielińskiego
w Modliborzycach**

**OBCHODY 80. ROCZNICY BOMBARDOWANIA MODLIBORZYC
08.09.2019 R.**

OBCHODY 80. ROCZNICY BOMBARDOWANIA MODLIBORZYC

8 września 1939 r. zostały zbombardowane Modliborzycy. 80 lat po tych tragicznych wydarzeniach mieszkańcy naszego miasta zebrali się, żeby wspólnie uczcić pamięć tamtych dni, ofiar tamtej historii.

„Ogromu tragedii tych mieszkańców nie sposób wyrazić słowami. Mamy moralny obowiązek nie tylko pochylać się nad krzywdą tych, co zginęli ale przede wszystkim przestrzegać, żeby już nigdy nie powtórzył się tamten scenariusz. Pokój i wolność nie są nam dane na stałe. Trzeba o nie nieustannie dbać, kierując się szacunkiem dla drugiego człowieka. Dobrem i wartościami chrześcijańskimi, które nigdy nie przemijają” – powiedział do zgromadzonych na rynku Modliborzyc burmistrz Witold Kowalik.

Obchody rozpoczęła msza św. w modliborzycym kościele parafialnym. Po modlitwie zebrani przemaszerowali na rynek gdzie

znajduje się pomnik ku czci poległych i pomordowanych w drugiej wojnie światowej. Delegacje i poczty sztandarowe gminnych instytucji i organizacji oraz Ochotniczych Straży Pożarnych wprowadził Gminny Komendant OSP, druh Tomasz Kliża. Na czele maszerowała orkiestra dęta GOK z Wierzchowsk, prowadzona przez kapelmistrza Franciszka Kamińskiego.

Uroczystości rozpoczęło wciągnięcie flagi państwowej na maszt i wspólne odśpiewanie hymnu Polski. Poczet flagowy wystawiła Ochotnicza Straż Pożarna w Modliborzycach. Poczetem dowodził druh Paweł Golec. Flagę na maszt podniósł druh Michał Dul, asystował druh Adrian Rokosz. (zapis tego możecie Państwo zobaczyć tutaj <https://youtu.be/3AGdyMEGGu8>)

Następnie pan Piotr Groszek z grupy rekonstrukcyjno – historycznej odczytał apel poległych i pomordowanych. (zapis tego możecie Państwo zobaczyć tutaj <https://youtu.be/PI9piPAIpKM>).

Część oficjalną uroczystości zakończyło złożenie wieńców. Pod pomnikiem hołd ofiarom wojny oddała delegacja władz gminy: burmistrz Witold Kowalik, sekretarz urzędu Marzena Dolecka – Jocek, przewodniczący rady miejskiej Adam Kapusta i radna Jolanta Woźniak, a z nimi Marek Danek, proboszcz modliborzycy parafii. Wieńce złożyli także przedstawiciele Prawa i Sprawiedliwości: wicestarosta janowski Michał Komacki z radnymi Mariuszem Wielebą i Piotrem Drzymałą. Wśród

delegacji składających kwiaty byli także przedstawiciele Ochotniczej Straży Pożarnej z gminy Modliborzycy, dzieci i nauczycielki przedszkola w Modliborzycach, młodzież i nauczyciele z Zespołu Szkół w Modliborzycach, Wierzchowskich

i Stojszynie, delegacja z „Senior+” w Modliborzycach i grupy historyczno-rekonstrukcyjnej im. płk. Tadeusza Zieleniewskiego.

Na zakończenie uroczystości zebrani na modliborzycym rynku mieszkańcy i goście mieli przyjemność obejrzeć montaż słowno – muzyczny przygotowany przez uczniów Zespołu Szkół w Modliborzycach opracowany przez nauczycielki: Jolantę Błachę i Katarzynę Białą. Oparty

na wspomnieniach miejscowych, przeplatany pieśniami wojennymi, opowiadający historię II wojny światowej spektakl spotkał się z ogromnym zachwytem i aplauzem publiczności. Na zakończenie mini koncert dała grupa rekonstrukcyjna

Żołnierzy Wojska Polskiego „Wrzesień 1939” z Jastkowic. Znane i popularne pieśni wraz z muzykami śpiewali także licznie zgromadzeni mieszkańcy.

Wszystkich, którzy nie mieli możliwości uczestniczenia w uroczystości lub chcieliby sobie je przypomnieć zapraszamy na Facebooka: Modliborzycy – miasto i gmina. Tam znajdziecie Państwo zdjęcia i filmy z ceremonii.

Uroczystości przygotował Urząd Miejski w Modliborzycach przy współpracy z Gminnym Komendantem Ochotniczej Straży Pożarnej w Modliborzycach, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Biblioteką u Kazimierza, pracownikami Zakładu Gospodarki Komunalnej oraz spółdzielni socjalnej „Pionier”.

Tekst i foto.
I.Mańka

RADA MIEJSKA W MODLIBORZYCACH

Ostatnie miesiące, jeśli chodzi o funkcjonowanie Rady Miejskiej w Modliborzycach, to 4 posiedzenia, które zaowocowały przyjęciem 25 kolejnych uchwał. Każdorazowo przed poszczególnymi posiedzeniami RM, swoje posiedzenia odbywają komisje stałe Rady Miejskiej, które zajmują się opiniowaniem projektów uchwał w zakresie kompetencji komisji, a które to projekty trafiają z kolei na sesje Rady Miejskiej. Wśród tych komisji jest: Komisja Skarg Wniosków i Petycji, ustanowiona na podstawie ustawy z 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania organów publicznych. Rada Miejska wywiązała się z obowiązku ustanowienia tej Komisji i na początku kadencji powołała ją w następującym składzie: Piotrowska Maria - przewodnicząca, Wieleba Wiesław – z-ca przewodniczącego, Tęcza Danuta, Widz Roman, Drzymała Piotr – członkowie.

W pierwszym kwartale 2020 roku, przewodnicząca komisji złożyła na sesji Rady Miejskiej sprawozdanie z działalności komisji za rok 2019.

Obligatoryjna jest również Komisja Rewizyjna.

Jej skład to: Tęcza Danuta- przewodnicząca, Parcheta Zbigniew – z-ca przewodniczącego, Widz Roman – członek.

Wydaje ona opinie w sprawie wykonania budżetu oraz występuje z wnioskiem w sprawie absolutorium, który to wniosek jest przedmiotem posiedzenia składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie. Winny jestem Państwu jeszcze informacje o pozostałych składach osobowych Komisji RM.

Komisja Rolnictwa, Finansów i Rozwoju Gospodarczego pracuje w składzie: Parcheta Zbigniew - przewodniczący, Skupiński Marcin – z-ca przewodniczącego, Wieleba Mariusz, Kuźnicki Michał, Żołyńia Rafał, Kucia Marian, Drzymała Piotr – członkowie.

Komisja Ładu, Porządku Publicznego i Ochrony Środowiska działa pod przewodnictwem radnej Bryk Marty. Jej skład to Wieleba Wiesław – z-ca przewodniczącego, Woźniak Jolanta, Kucia Marian, Skupiński Marcin, Szumliński Krzysztof – członkowie.

Natomiast Komisji Zdrowia, Oświaty i Kultury przewodniczy wiceprzewodniczący RM, radny Michał Kuźnicki. W pracy pomagają mu: Piotrowska Maria – z-ca przewodniczącego, Bryk Marta, Woźniak Jolanta, Szumliński Krzysztof, Żołyńia Rafał, Wieleba Mariusz.

Wszystkie w w. komisje spotkały się w połączonym składzie przed VII sesją, która była zaplanowana na 25 kwietnia. Przedmiotem posiedzenia komisji było zaopiniowanie projektów uchwał. Jedną z najważniejszych uchwał, która była rozpatrywana w tym czasie, była uchwała w sprawie stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Kwestia ustalenia wysokości stawki była przedmiotem dyskusji. W jej trakcie okazało się, że ilość naszych odpadów ciągle wzrasta, a ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zakłada, że system gospodarowania odpadami musi być samofinansujący. Samorząd nie może ani dokładać do systemu, ani zarabiać, a więc koszty, na które składają się zbiórka, transport i unieszkodliwianie odpadów oraz obsługa administracyjna, muszą być pokryte z pobranych opłat. Wynikiem tej sytuacji jest uchwała RM przyjęta 14 głosami „za” przy 14 obecnych radnych i konieczność ponoszenia przez nas wszystkich większych kosztów związanych z zagospodarowaniem odpadów.

Na VII sesji Rada Miejska przyjęła również statuty jednostek pomocniczych gminy czyli sołectw.

Na tej sesji, w obradach po raz pierwszy uczestniczyli również sołtysi, a więc osoby obdarzone największym zaufaniem w poszczególnych sołectwach.

Radę Miejską podzieliło głosowanie w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w Wolicy Pierwszej, zabudowanej budynkiem po byłej szkole, stanowiącej własność mienia komunalnego Gminy Modliborzycy. Głosowanie „za”-7, „przeciw”-1, „wstrz.”-6 najlepiej świadczy o świadomości odpowiedzialności za mienie komunalne. Z jednej strony była niepewność, co do wyszacowania wartości mienia i chęć zadbania, aby budynek nie niszczał; z drugiej strony: chęć zagospodarowania go w sposób gwarantujący jego utrzymanie w rękach samorządu, a więc wydzierżawienie lub utworzenie jednostki organizacyjnej, która wykonywałaby w tym miejscu zadania statutowe gminy. Po zrzeczeniu się przez Stowarzyszenie Pszczelarskie „Pasięka” budynek trafił ponownie do dyspozycji samorządu. Dobrze, że ta sytuacja szybko została nagłośniona, skonsultowana z mieszkańcami okolicznych miejscowości i że szybko zaczęły się pojawiać propozycje najlepszego rozwiązania dla cennego mienia, które oczywiście można sprzedać, ale to tylko raz jest taka możliwość. Nikt z nas nie traktuje tej zabudowanej działki jako problemu, ale raczej jako szansę. Finalnie sprawa mienia trafiła ponownie pod obrady Komisji Stałych RM i na X sesji radni zagłosowali za wyrażeniem zgody na wydzierżawienie na okres 15 lat nieruchomości położonej w Wolicy Pierwszej.

W międzyczasie na VIII sesji Rady Miejskiej w dniu 14 czerwca 2019 r., ustaliliśmy zasady współdziałania Burmistrza z Zarządem Powiatu w Janowie Lubelskim w ramach „Funduszu Dróg Samorządowych”.

Natomiast na IX sesji, która odbyła się 28.06.2019 miała miejsce pierwsza debata nad raportem o stanie gminy Modliborzycy.

Zgodnie z obowiązującym prawem, do 31 maja, Burmistrz Modliborzycy powinien przedłożyć Radzie Miejskiej raport o stanie gminy.

Tak się też stało. Raport ten jest wcale nie małym kompendium wiedzy na temat naszej gminy i był przedmiotem debaty. Po debacie Rada Miejska uchwaliła wotum zaufania dla Burmistrza. Także na tej sesji radni po zapoznaniu się ze sprawozdaniem opisowym z wykonania budżetu Gminy Modliborzycy za rok 2018 oraz po zapoznaniu się z informacją o stanie mienia komunalnego oraz ze sprawozdaniem finansowym - bilansem z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego Gminy Modliborzycy, a także biorąc pod uwagę stanowisko Komisji Rewizyjnej i uchwały składu orzekającego RIO w Lublinie, zagłosowali za udzieleniem absolutorium Burmistrzowi Modliborzycy z tytułu wykonania budżetu za 2018 rok.

Pkt. 11 porządku obrad IX sesji RM: Zapytania i wolne wnioski, a także rozmowy kulturalne zdominowane były przez temat powodzi, która nawiedziła rejon Wierzchowisk i Pasięki w dniu 19 czerwca 2019 r. W wyniku powodzi ucierpiało 149 gospodarstw, 101 mieszkań, z czego 13 było w znacznym stopniu zalanych, 18 osób trzeba było ewakuować. Usuwanie skutków będzie trwało jeszcze długo. W znacznym stopniu uszkodzona została także infrastruktura techniczna gminy.

Na wydarzenia te i krzywdę, która spotkała mieszkańców nie byli obojętni radni RM.

Serdeczne podziękowania składam Paniom i Panom Radnym, którzy od początku uczestniczyli w usuwaniu skutków powodzi, brali udział w szacowaniu strat, pracując w komisjach powołanych przez Burmistrza oraz w jakikolwiek inny sposób byli aktywni i zaangażowani w pomoc dla powodziarzy.

Z poważaniem
Adam Kapusta

PODZIĘKOWANIE

29 września 2019 roku, po 28 latach pracy w Urzędzie Miejskim w Modliborzycach w tym 12 latach na stanowisku skarbnika, pani Barbara Świątek przeszła na emeryturę.

Dziękujemy pani Barbarze za jej rzetelną i sumienną pracę, dbałość o budżet gminy i jego prawidłową realizację, ogromne poświęcenie pracy i zaangażowanie w sprawy urzędu.

Dziękujemy także za życzliwość i szacunek jakim obdarzała nas Pani każdego dnia.

Życzymy aby czas wolny już od obowiązków zawodowych wpływał w zdrowiu i radości i zrealizowały się wszystkie Pani plany i zamierzenia.

Burmistrz Modliborzycy
wraz z pracownikami Urzędu Miejskiego,
Przewodniczący Rady Miejskiej w Modliborzycach
z radnymi, kierownicy jednostek

POWÓDŹ W GMINIE MODLIBORZYCE

Jeszcze rano 19 lipca 2019 r. nic nie zapowiadało tragedii, jaka miała nadejść. Około godziny 15-tej zaczął padać deszcz, w Modliborzycach i pobliskich wioskach o różnym natężeniu ale raczej spokojny. Tymczasem w Wierzchowiskach rozpetęło się piekło. Deszcz z niespotykanym tutaj natężeniem padał około pół godziny. Mieszkańcy mówią o „oberwaniu chmury”, „ścianie deszczu”. Ilość wody była przerażająca, zalewała już nie tylko rowy melioracyjne czy drogi, wdzierała się do ogródków, domostw, na pola. Z każdą sekundą sięgała wyżej i było jej więcej i więcej. Zalewała najwyższej położoną Pasiękę i kolejno Wierzchowska Drugie i Wierzchowska Pierwsze. „Zabierała” ze sobą wszystko, co napotkała na swojej drodze, samochody, zabawki, doniczki, psie budy, rowery, kapliczki... wszystko.

Ci, którym woda wdzierała się do domów uciekali na piętro, ratując swoje życie. O ratowaniu dobytku nie było już mowy, nie było na to czasu. Mieszkańcy Wierzchowisk Pierwszych, Drugich i Pasięki zostali odcięci od świata. Dzwonili do swoich bliskich, którzy mieli po południu wracać do domu, żeby nie przyjeżdżali, że drogi są nieprzejezdne, że dróg, chodników, mostków po prostu już nie ma. Są zniszczone, zalane a woda wciąż płynie i płynie.

Około godziny 16-tej, mocno zaniepokojeni przybierającą wodą i faktem, że deszcz wciąż pada, strażacy z OSP z Wierzchowisk zaczęli dzwonić do burmistrza Modliborzyc Witolda Kowalika, sekretarza Urzędu Miejskiego Marzeny Doleckiej – Jocek, do Damiana Piotrowskiego z Centrum Zarządzania Kryzysowego w Gminie Modliborzyc, Tomasza Klizy, Komendanta Gminnego Ochotniczych Straży Pożarnych, z informacją, że sytuacja z minuty na minutę staje się coraz bardziej niebezpieczna. Podjęto decyzję o postawieniu w stan gotowości wszystkich jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych działających w gminie Modliborzyc. Około godziny 17-tej strażacy byli przygotowani do akcji. Wozy z pełnym wyposażeniem: w pompy szlamowe, motopompy, łodzie, wyjechały do działań związanych z powodzią. Tak, wtedy już, w obliczu ogromu tego co się wydarzyło, mówiono o powodzi.

Dojazd do zalanych miejscowości był niemożliwy. Jedynie strażackie łódki mogły na tym etapie wkroczyć do akcji. Miejscowi strażacy, którzy znają przecie swoje środowisko rozpoczęli ewakuację ludzi najstarszych, oni sami sobie w takim zagrożeniu nie poradzą. Ewakuowano 18 osób, które, na ich życzenie, przetransportowano do rodzin. W najniższej położonych Wierzchowiskach Pierwszych strażacy układali wały zabezpieczające z worków z piaskiem, próbując chronić dobytek ludzi przed wysoką falą płynącą z wyżej położonych Pasięki i Wierzchowisk Drugich.

Po około półtorej godziny woda zaczęła powolutku opadać. Do pełnych działań wkroczyli wszyscy strażacy. W siedzibie OSP w Wierzchowiskach Pierwszych zorganizowano centrum zarządzania akcją ratowniczą. Pracami dowodził Lubelski Komendant Wojewódzki PSP st. bryg. Grzegorz Alinowski. W kulminacyjnym momencie w akcji działało 40 zastępów jednostek ochrony przeciwpożarowej – około 200 strażaków. W działaniach, z gminy Modliborzyc, udział wzięło 15 zastępów Ochotniczych Straży Pożarnych. Pracowały również jednostki OSP z powiatu janowskiego, jednostki Państwowej Straży Pożarnej z Opola Lubelskiego, Kraśnika, Janowa Lubelskiego i Komendy Miejskiej w Lublinie. Około godziny 19-tej strażacy zaczęli wypompowywać wodę i szlam. Akcja nieustająco trwała do około godziny 2 w nocy 20 czerwca. Miejscowe oddziały pracowały całą noc nie zostawiając potrzebujących w potrzebie. Pojedyncze jednostki kontrolowały bezpieczeństwo mostów na drodze krajowej nr 19 w Modliborzycach oraz na mostach i drogach powiatowych i gminnych w Wolicy, Kol. Zamek i w Dąbiu. Rano, 20 czerwca, na jeden dzień, do akcji pomocowej włączyły się Wojska Ochrony Terytorialnej, które współpracowały ze strażakami.

Woda opadała i odsłaniała ogrom zniszczeń, których dokonała. W infrastrukturze zalanych miejscowości, w domach i gospodarstwach osób prywatnych. Trzeba było zakasać rękawy i brać się do ciężkiej roboty. Uprzątnięcie, oczyszczanie, suszenie, wynoszenia itd. I znowu do pracy stanęli strażacy z Ochotniczych Straży Pożarnych z gminy Modliborzyc: wypompowywali wodę i szlam, wynosili zalane meble, osuszali mieszkania, zrywali zniszczone podłogi, dostarczali agregaty prądotwórcze, dowozili żywność i jedzenie do osób starszych i wszystkich potrzebujących, czyścili drogi i rowy z zanieczyszczeń, które niosła

nawałnica. Prace trwały do końca czerwca ale jeszcze w lipcu zdarzało się, że ktoś potrzebował pomocy. W lipcu, także strażacy, zajęli się utylizacją ponad 80 ton śmieci zebranych po powodzi.

Wraz ze strażakami dzień i noc na posterunku byli: burmistrz Modliborzyc Witold Kowalik, Tomasz Kliza, Gminny Komendant Ochotniczych Straży Pożarnych, sekretarz gminy Modliborzyc Marzena Dolecka – Jocek, Bożena Skowrońska, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Modliborzycach, Tomasz Serwatka, zastępca komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim i Damian Piotrowski z Centrum Zarządzania Kryzysowego gminy Modliborzyc. Wszyscy ci ludzie dbali o bezpieczeństwo i potrzeby mieszkańców zalanych miejscowości. Zabezpieczali w wodę do picia, posiłki, nawet łóżka czy pościel dla tych, którzy stracili dorobek życia ale z własnego wyboru nie chcieli opuścić swoich domów. Takich spraw do załatwienia, małych i dużych, był bardzo mnóstwo.

Na wielkie uznanie zasługują wolontariusze, których duża grupa, zorganizowana przez sandomierski Caritas, przyjechała i pomagała w trudnych pracach porządkowych, dziękujemy im za to. Posiłki dla nich, strażaków i najbardziej poszkodowanych w powodzi rodzin przygotowywały panie: Barbara Serwatka, Anna Pawlas, Bożena Pawlas, Dorota Bręś, Jadwiga Biały, Jolanta Sowa, Ewa Karaś, Barbara Wielgos, Maria Żołynia, Elżbieta Pikula i Elżbieta Jaskowska. Panie nie tylko gotowały ale, jeśli była taka potrzeba, dowoziły jedzenie własnymi autami. Za ten trud, wysiłek, zaangażowanie bardzo serdecznie dziękujemy. Byli z nami również strażacy z Biłgoraja, którzy 22 czerwca wspólnie z „naszymi” brali udział we wszystkich działaniach. Byli i druhowie z Sandomierza, którzy 29 czerwca przyjechali do nas z pomocą. Włączyli się do akcji by, jak sami mówili, odwzajemnić się za pomoc, którą otrzymali od naszych strażaków, kiedy tragedia powodzi dotknęła Sandomierz w 2010 roku. Wszystkim im za ten wysiłek, ciężką pracę serdecznie dziękujemy.

Ranek 20 czerwca 2019 r. odkrył ogrom strat zarówno na posesjach prywatnych jak i w infrastrukturze zalanych miejscowości. Burmistrz Witold Kowalik powołał łącznie sześć komisji, do oszacowania wartości zniszczeń. W ich skład wchodził pracownicy Urzędu Miejskiego w Modliborzycach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Modliborzycach, sołtysi, radni. Członkowie komisji chodzili od domu do domu, rozmawiali z poszkodowanymi, robili dokumentację fotograficzną, spisywali protokoły. To była trudna, mozolna praca. W jej efekcie powstało 152 protokoły. Ustalono, że zalaniu i podtopieniu uległo 101 budynków mieszkalnych. Szacunkowa wartość strat w tych budynkach to 1 188 050,00 zł (jeden milion sto osiemdziesiąt osiem tysięcy pięćdziesiąt złotych). Szacunkowa wartość strat w pozostałym mieniu (bez samochodów) to 742 410,00 zł (siedemset czterdzieści dwa tysiące czterysta dziesięć złotych). Sporządzone protokoły stanowiły podstawę wypłaty zasiłków celowych związanych z zabezpieczeniem podstawowych potrzeb bytowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Modliborzycach wypłacił 68 zasiłków na łączną kwotę 279 950,00 zł (dwieście siedemdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt złotych). Jeżeli poszkodowana rodzina, po wykorzystaniu zasiłku o którym mowa wyżej, uprawnień a także wszelkich innych możliwości np. środki ze zbiórek oraz z Caritas, nadal nie miała zapewnionego minimum egzystencji mogła ubiegać się w GOPS o dalsze wsparcie na remont.

Ale to nie jedyna pomoc jaką otrzymali poszkodowani w powodzi. Caritas Diecezji Sandomierskiej zorganizował zbiórkę najbardziej potrzebnych rzeczy: kocy, pościeli, kołder, ręczników, środków czystości i żywności o długim terminie przydatności do spożycia. Można było również wpłacać pieniądze na konto Caritasu. Księża proboszczowie z dekanatów: Modliborzyc, Janów Lubelski, Zaklików, Stalowa Wola oraz Pysznica, w niedzielę 23 czerwca 2019 r. przeprowadzili zbiórki do puszek po każdej Mszy świętej. Z zebranych pieniędzy (127 358,00 zł) były kupowane różne, potrzebne powodziarzom, rzeczy.

Pieniądze na potrzeby powodziarzy zbierano również w sołectwach gminy Modliborzyc. Mieszkańcy solidarnie włączyli się w tę akcję. Łącznie zebrano 57 035,00 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy trzydzieści pięć złotych). Decyzją rad sołeckich pieniądze te zostały przekazane bezpośrednio najbardziej potrzebującym mieszkańcom zalanych miejscowości. Zbiórki organizowały też sąsiednie gminy. Ośrodki Pomocy Społecznej, Ochotnicze Straże Pożarne ale też osoby prywatne z okolic zbierały i dostarczały potrzebującym tekstylii (pościel, ręczniki, ubrania, koce), chemię na potrzeby gospodarstw domowych, żywność, meble, sprzęt AGD. Były w tym rzeczy nowe i używane ale w dobrym stanie. Część zebranych rzeczy dostarczano do punktu w szkole w Wierzchowiskach i dystrybuowano potrzebującym. W przypadku mebli, lodówek i większych przedmiotów kierowano darczyńców bezpośrednio do osób potrzebujących.

Burmistrz Modliborzyc serdecznie dziękuje wszystkim, którzy się w te działania aktywnie włączyli, darczyńcom, organizatorom, ludziom pracującym w punktach zbiórek. W zetknięciu z takim żywiołem, jakim była powódź, człowiek jest bezradny. Ale kolejna fala to fala ogromnego wsparcia, życzliwości, pracy na rzecz osób poszkodowanych. Wszystkim, którzy w tym trudnym okresie nieśli pomoc powodziarzom, bardzo serdecznie dziękujemy. Wasze wielkie serca, otwartość, wrażliwość i pomocna dłoń były w tamtym czasie nieocenione.

tekst: Iwona Mańka,
foto: Hubert Ryfiński

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI**HARMONOGRAM ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH
NA TERENIE GMINY MODLIBORZYCE
IV KWARTAŁ 2019 R.**

Miejscowość	Odpady segregowane (papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne)	Odpady zmieszane	Odpady biodegradowalne (bioodpady)	Odpady wielkogabarytowe, odpady elektryczne i elektroniczne, budowlane i rozbiórkowe, opony
Antolin, Węgliska, Wierzchowiska Drugie, Bilsko	01.10.2019 04.11.2019 02.12.2019	01.10.2019 04.11.2019 02.12.2019	09.10.2019 12.11.2019 09.12.2019	07.10.2019
Wierzchowiska Pierwsze, Pasieka	02.10.2019 05.11.2019 03.12.2019	02.10.2019 05.11.2019 03.12.2019	09.10.2019 12.11.2019 09.12.2019	07.10.2019
Wolica Kolonia Wolica Pierwsza, Wolica Druga, Kolonia Zamek	03.10.2019 06.11.2019 04.12.2019	03.10.2019 06.11.2019 04.12.2019	09.10.2019 12.11.2019 09.12.2019	07.10.2019
Brzeziny, Ciechocin, Majdan, Świnki, Gwizdów, Kalenne, Słupie	04.10.2019 07.11.2019 05.12.2019	04.10.2019 07.11.2019 05.12.2019	09.10.2019 12.11.2019 09.12.2019	07.10.2019
Modliborzyce	07.10.2019 08.11.2019 06.12.2019	07.10.2019 21.10.2019 08.11.2019 06.12.2019	09.10.2019 22.10.2019 12.11.2019 09.12.2019	07.10.2019
Dąbie, Lute, Zarajec, Michałówka, Felinów	08.10.2019 12.11.2019 09.12.2019	08.10.2019 12.11.2019 09.12.2019	09.10.2019 12.11.2019 09.12.2019	07.10.2019
Stojeszyn Kolonia, Stojeszyn Pierwszy, Stojeszyn Drugi	09.10.2019 13.11.2019 10.12.2019	09.10.2019 13.11.2019 10.12.2019	09.10.2019 12.11.2019 09.12.2019	07.10.2019
Modliborzyce – zabudowa wielorodzinna	11.10.2019 15.11.2019 13.12.2019	03.10.2019 10.10.2019 17.10.2019 24.10.2019 31.10.2019 15.11.2019 13.12.2019	03.10.2019 10.10.2019 17.10.2019 24.10.2019 31.10.2019 08.11.2019 12.12.2019	07.10.2019

DOŻYNKI

DOŻYNKI POWIATOWE

25 sierpnia 2019 r. w Godziszowie odbyły się dożynki powiatowe. Gminę Modliborzycze reprezentowała grupa wieńcowa z Zarajca.

Starości, niosący chleb i ogrodowe kwiaty, to Marta i Marek Odrzywolscy. Towarzyszyli im Katarzyna i Krzysztof Miś oraz Anna i Andrzej Staniec. Wraz z nimi szli burmistrz Modliborzyc Witold Kowalik z małżonką i przewodniczący rady miejskiej Adam Kapusta z żoną. W delegacji, reprezentującej naszą gminę, byli również Zespół Śpiewaczy z Gminnego Ośrodka Kultury w Modliborzycach z instruktorką Krystyną Wójcik i Kapela Mazurów. Na scenie zaprezentowali oni pieśni dożynkowe.

Organizacją naszego udziału w powiatowych dożynkach zajęła się Gminny Ośrodek Kultury w Modliborzycach.

I.Mańka, foto: GOK Modliborzycze

ŚWIĘTO PŁONÓW W WOLICY PIERWSZEJ

Obchody tegorocznego Święta Płonów w Wolicy odbyły się 25 sierpnia 2019 r. Mieszkańcy, niosąc chleb, wieniec dożynkowy, a także kosz owoców i warzyw, wyruszyli z placu obok strażnicy do miejscowej kaplicy na mszę świętą dziękczynną, którą odprawił ksiądz Marek Danek. Jak tradycja nakazuje, ceremonii dożynkowej przewodniczyli starostwie. Zaszczycił ten spotkał Ewelina Tylus i Adama Błońskiego. Po zakończonej eucharystii wszyscy mieszkańcy przybyli na wspólne biesiadowanie pod miejscową remizę, gdzie częstowali się chlebem i ciastem z tegorocznych zbiorów.

Wszystkim osobom, które czynnie włączyły się w przygotowanie wieńca dożynkowego a także biesiady, serdecznie dziękujemy.

Mieszkańcy Wolicy Pierwszej i Wolicy Drugiej

DOŻYNKI PARAFIALNE

W niedzielę 1 września 2019 roku w kościele pod wezwaniem św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Modliborzycach odbyły się dożynki parafialne, święto chleba i tych, którzy go współtworzą – Boga

ludzi i rolników. Gospodarzem tegorocznego święta płonów była wieś Słupie. W imieniu wszystkich rolników dziękowaliśmy Panu Bogu za trud włożony w zbiór płonów, którymi obrodziła ziemia.

Uroczystą liturgię dożynkową w intencji rolników celebrował oraz Słowo Boże wygłosił ksiądz proboszcz Marek Danek. Oprócz dziękczynienia za tegoroczne plony prosił o Boże Błogosławieństwo w tej niełatwej pracy na kolejny rok, o odwrócenie klęsk i nieszczęść.

Starostami dożynkowymi byli pani Jolanta Kusz oraz pan Andrzej Litwin. Starostwie dożynek złożył dorodny bochen chleba na ręce Ks. Proboszcza. Uroczystość uświetniła orkiestra dęta z Gminnego Centrum Kultury w Polichnie. Przez całą drogę ze świetlicy w Słupiu do Kościoła Parafialnego, wieniec dożynkowy upleciony z tegorocznych kłosów, dumnie prowadziła młodzież naszej wsi wraz z grającą orkiestrą, a po zakończonej mszy świętej wystąpiła z krótkim repertuarem artystycznym. Pan

przewodniczący Rady Miejskiej Adam Kapusta podziękował rolnikom za trudy pracy na roli oraz podkreślił ważność pracy rolnika dla ludzkości. Na koniec sołtys Słupia podziękował wszystkim za pomoc w organizacji dożynek oraz zaprosił na degustację ciast wypieczonych przez słupskie gospodynie. Po poświęceniu dożynkowego wieńca i pokarmów, przystąpiono do obrzędu dzielenia się chlebem, w którym udział wzięli wszyscy zebrani.

Dożynki to szczególny czas podziękowania Bogu za zebrane plony, a człowiekowi za pracę i trud wniesiony w pozyskanie „doczesnego chleba”. Dziękujemy więc wszystkim rolnikom, szczególnie tym z naszej wsi, za poświęcenie, za uміłowanie ziemi, za pracę i wiarę, że zasiane ziarno przyniesie obfite zbiory. To dzięki Wam nie brakuje nam pokarmu na naszych stołach. Życzymy, aby najbliższy rok przyniósł wiele radości oraz by ziemia wydała jak najlepsze plony.

Sołtys wsi Słupie
Zbigniew Parcheta

ŚWIĘTO PŁONÓW W WIERZCHOWISKACH

Dożynki w Wierzchowiskach odbyły się 08.09.2019r. w uroczystość Narodzenia Maryi, które to święto w szczególny sposób upodobał sobie wiejski lud, nazywając je świętem Matki Boskiej Siewnej. Dawnym zwyczajem dopiero po tym święcie i po starannym przygotowaniu pól zaczynało jesienno siew.

W tym roku dożynki przygotowała pierwsza część Wierzchowisk Pierwszych. Funkcję starostów dożynkowych pełnili Marzena Serwatka

i Marek Sowa. Mszę Świętą dziękczynną w intencji rolników sprawował Proboszcz - Ks. kan. Zbigniew Solarz wraz z naszym rodakiem - Ks. kan. Stanisławem Kowalem oraz nowo mianowanym do naszej parafii - Ks. mgr Adamem Warcholem.

We mszy uczestniczyli także Burmistrz Modliborzyc Witold Kowalik z Małżonką, Sekretarz Gminy Marzena Dolecka-Jocek, Przewodniczący Rady Miejskiej Adam Kapusta, którym bardzo serdecznie dziękujemy za przybycie.

Pan Burmistrz w swoim przemówieniu nawiązał do powodzi, która dotknęła Wierzychowska Pierwsze, Drugie i Pasiekę, dziękując wszystkim, którzy pomagali przy usuwaniu jej skutków. Szczególnie strażakom, wolontariuszom Caritas, darczyńcom oraz wszystkim osobom zaangażowanym w niesienie pomocy poszkodowanym.

Uroczystość uświetniła orkiestra GOK, chór parafialny oraz

recytowane wiersze przez Ewelinę Sowę i Kingę Sudół, napisane specjalnie na dożynki przez Grażynę Wołoszynęk.

Po zakończeniu nabożeństwa wszyscy podzielili się chlebem i poczęstowali się pysznym ciastem, upieczonym przez nasze gospodynie.

Dziękujemy wszystkim za pięknie przeżyte chwile, za ciepłą i serdeczną atmosferę, a przygotowującym dożynki za zaangażowanie, pomysły i wspaniałe efekty.

Sołtys Wierzychowisk Pierwszych Ewa Karaś
foto: Dominika Skrzypek

MSZA ŚW. POŁOWA W ŚWINKACH

W Lasach Janowskich, w miejscowości Świnki w 1937 roku urodził się mały Jaś Syc. Jako dziecko był świadkiem trudnych, tragicznych wydarzeń jakie rozegrały się pod koniec września 1946r.

„W sobotni wieczór zobaczyłem grupę maszerujących akowców. Pędzili wtedy krowy z pastwiska do gospodarstwa. Partyzanci stanęli na kwaterę w gajówce – wspominał świadek tamtych wydarzeń Jan Syc (miał wówczas 8 lat)”. Partyzanci o których mówi to grupa mjr Hieronima Dekutowskiego „Zapory” (major Polskich Sił Zbrojnych, cichociemny, dowódca oddziałów partyzanckich Armii Krajowej, Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj i Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość. W 1988 pośmiertnie mianowany pułkownikiem przez władze RP na uchodźstwie)

„Oddziały „Zapory” w rajdzie po Rzeszowszczyźnie wielokrotnie wychodziły zwycięską ręką ze starć z oddziałami Armii Czerwonej, Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego czy funkcjonariuszami Urzędu

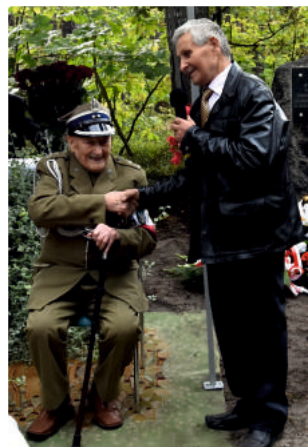
Bezpieczeństwa Publicznego, a także rozbiły wiele placówek MO i UB. Jednakże wokół „Zaporczyków” zaciskał się przez cały czas pierścień okrażenia”. Ścigani przez oddziały resortu bezpieczeństwa 21 września przekroczyli San i wkroczyli na tereny Lasów Janowskich. Zatrzymali się w gajówce w Świnkach i 22 września 1946 roku zostali zaatakowani przez grupę pościgową dowodzoną przez kpt. NKWD Szułakowa, w której znajdowało się 18 ludzi z plutonu rezerwy KPMO w Nisku, 19 funkcjonariuszy PUBP Nisko oraz 70 żołnierzy KBW”. W wyniku walk, które się tam rozegrały zginął Edward Kwiatkowski pseudonim „Sokół”.

Mały Jaś zawsze pamiętał o tamtych wydarzeniach, pamiętał miejsca, ludzi. Wiele lat później, żeby nie zatęchły wspomnienia, pan Jan Syc postawił pomnik. W dziele tym wsparli go wtedy burmistrz Witold Kowalik i Nadleśnictwo Lasy Janowskie.

W sobotę 21 września 2019 r., w 73-szą rocznicę tamtych wydarzeń, odbyła się w lesie pod Świnkami Msza św. połowa, której piękną oprawę muzyczną dał chór działający przy modliborskim kościele parafialnym. Odnowiony pomnik został poświęcony przez księdza proboszcza Marka Danka i symbolicznie odsłonięty przez świadków tamtych wydarzeń, pana Jana Syca i ppłk Mariana Pawełczaka, pseudonim „Morwa”, żołnierza i uczestnika walk sprzed 73 lat.

Na uroczystości zebrał się okoliczni mieszkańcy, rodziny żołnierzy podziemia niepodległościowego: Krystyna Frąszczak, Marek Franczak, Stanisław Łukasik, Roman Rusin, weterani AK i Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość: ppłk Marian Pawełczak „Morwa”, ppłk Stanisław Gajewski „Staś”, przedstawiciele miejscowych władz: burmistrz Modliborzyc Witold Kowalik, sekretarz Urzędu Miejskiego Marzena Dolecka – Jocek, przewodniczący rady miejskiej Adam Kapusta,

wicestarosta janowski Michał Komacki, radny Mariusz Wieleba, mjr Wojciech Brykner z Drugiej Lubelskiej Brygady Obrony Terytorialnej, zastępca nadleśniczego Rafał Szkutnik, młodzież z Zespołu Szkół w Modliborzycach z opiekunką Bożeną Pikulą, grupa historyczno-rekonstrukcyjna im. płk. Tadeusza Zieleniewskiego pod dowództwem Mirosława Wielgusa, dr Ewa Kurek, autorka pierwszych publikacji o „Zaporczykach” i wydawca wspomnień żołnierzy Hieronima Dekutowskiego, dr Andrzej Gawlik oraz Rafał Surdacki, twórca internetowej encyklopedii Zaporczyków. Uroczystość uświetniły poczty sztandarowe: Stowarzyszenia Społeczno-Kombatanckiego Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość z Poniatowej, Stowarzyszenia Żołnierzy i Przyjaciół AK i WiN mjr. „Zapory” w Bełżycach, Zarządu Obszaru Wschodniogow Lublinie Zrzeszenia WiN. Głównymi organizatorami spotkania było

Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Lublinie.

Obecni złożyli pod pomnikiem kwiaty, odśpiewali hymn „Zaporczyków”, oddano salwę honorową ku czci poległego żołnierza, mjr Zapory-„Sokoła”. Z ogromną przyjemnością wszyscy zgromadzeni obejrzeli montaż słowno-muzyczny przygotowany przez młodzież z Modliborzyc pod kierunkiem nauczycielki Bożeny Pikulą. To duże przeżycie wysłuchać słów piosenek „Deszcz, jesienny deszcz” czy „Dziś do ciebie przyjść nie mogę” w lesie, w otoczeniu szumiących drzew, w towarzystwie żołnierzy i świadków walk sprzed lat. A potem wszyscy z zainteresowaniem ale też nieukrywanym podziwem słuchaliśmy wspomnień „Morwy”, wtedy młodego

żołnierza z oddziału „Sokoła”. Z podziwem dla jego bohaterstwa ale też doskonałej pamięci, w końcu dzisiaj ppłk Marian Pawełczak „Morwa” ma już 96 lat i chociaż trzeba mu może podać krzesło czy potrząsnąć mikrofonem to opowieść o wydarzeniach z tamtych lat była ciekawa, pełna szczegółów i emocji. A nie byłoby tego „leśnego spotkania” bez pana Jana Syca, wtedy chłopca, dziś starszego pana, który widział tamte walki, pamiętał i po latach zadbał aby czas nie zatęchł wspomnień, dziękujemy.

tekst, foto: Iwona Mańka

WSPÓLNIE POPRACOWALI...

...i dokonali odnowienia krzyża znajdującego się na rogu ulic: Błotnej, Janowskiej i Piłsudskiego. Krzyż ten przed laty wykonany z drzewa ufundowanego przez p. Stanisława Firosza, stoi w miejscu, o które dbają kolejne już pokolenia mieszkańców Modliborzyc.

Niedawno, z inicjatywy pani Ewy Łazur, otoczenie krzyża zostało utwardzone kostką brukową. Kolejny etap, a więc konserwacja krzyża wymagał starannego przygotowania i był przez dłuższy czas marzeniem pani Ewy i pani Heleny Gózd, które się tym krzyżem opiekują.

Dzięki ofiarności rodzin z ulicy Błotnej i sąsiednich, oraz dofinansowaniu z Urzędu Miejskiego w Modliborzycach, zostały zebrane środki na zakup

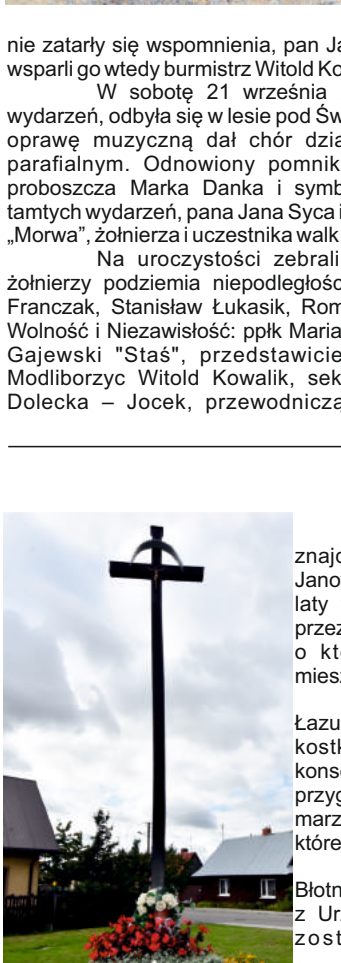
materiałów. Opuszczenia krzyża z cementowej podstawy dokonało 10 mężczyzn - mieszkańców Modliborzyc, którzy za narzędzia mieli tylko drabinę i powrozy.

Krzyż został gruntownie wyczyszczony i zaimpregnowany przez pana Andrzeja Trójczaka, który zrobił to nie wołając ani grosza w zamian, a chciałbym dodać, że prace przy renowacji trwały od wtorku do soboty. Krzyż zyskał także dodatkowe okucia z blachy, które nieodpłatnie wykonał pan Tadeusz Lenart z ulicy Janowskiej.

Ta sama ekipa mężczyzn, mieszkańców ulicy Kowalskiej, Ogrodowej i Błotnej, umieściła odnowiony krzyż na swoim miejscu, aby dalej służył nam wszystkim i przyszłym pokoleniom.

Serdeczne podziękowania dla p. Andrzeja i p. Tadeusza, a także dla Urzędu Miejskiego w Modliborzycach oraz wszystkim, którzy wyszli z inicjatywą, ofiarowali środki pieniężne, tudzież pożyczili lin i doradzali w jaki sposób opuścić, przenieść i odnowić nasz wspólny symbol religijności.

A.K.

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MODLIBORZYCACH

„MILCZENIE NIE ZAWSZE JEST ZŁOTEM”

Program Osłonowy „Wspieranie Jednostek samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Edycja 2019 projekt „Milczenie nie zawsze jest złotem”

Projekt „Milczenie nie zawsze jest złotem”, o którym wspominaliśmy w poprzednim numerze „Wieści Gminnych”, jest w trakcie realizacji a część działań zaplanowanych na okres letni już dobiegła końca.

Od czerwca 2019 r. systematycznie - raz w miesiącu - spotykają się trzy grupy samopomocowe seniorów. Warsztaty prowadzone przez prawnika i psychologa ukierunkowane są m.in. na edukację w zakresie:

rozpoznawania zagrożeń, w tym zjawiska przemocy, bezpieczeństwa, komunikacji międzyludzkiej i asertywności.

W czerwcu i lipcu przeprowadzono zajęcia relaksacyjne dla uczestników projektu w łącznym wymiarze 50 godzin. Osoby starsze mogły dowiedzieć się, jak stres wpływa na ich życie oraz jakie są skuteczne metody łagodzenia skutków stresu i relaksacji.

Niewątpliwie niezapomnianych wrażeń dostarczyło kolejne działanie projektowe tj. wyjazd edukacyjno-integracyjny do Zakopanego, który odbył się w dniach 3-5 września 2019 r. Tematem przewodnim była wartość aktywności społecznej seniorów w kontekście przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach wyjazdu seniorzy zwiedzili Łągiwniki i Zakopane, odbyli pieszą wędrowkę (ok. 10 km) na Rusinową Polanę i Wiktorówki (gratulujemy kondycji). Natomiast trzeciego dnia mogli podziwiać piękno polskich gór ze szczytu Kasprowego Wierchu i Gubałówki. Ostatnim punktem programu był zakup pamiątek na targu pod Gubałówką. Wszystkim uczestnikom dopisywały humory, było bardzo miło

i sympatycznie. Należy podkreślić, że cennym elementem tej wyprawy była wymiana doświadczeń wśród seniorów, wzajemna pomoc i życzliwa współpraca w grupie.

Ponadto przypominamy, że w ramach projektu działa Punkt Poradnictwa Specjalistycznego, w którym można uzyskać wsparcie psychologiczne i prawne. Punkt czynny jest dwa razy w miesiącu.

Bliższych informacji na temat projektu udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Modliborzycach, ul. Piłsudskiego 63, 23-310 Modliborzyce, tel. 15 87 15 108.

Udział w projekcie jest bezpłatny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Modliborzycach

E-PAPIEROSY – CO WIESZ NA ICH TEMAT?

Dzisiaj nikt nie ma wątpliwości na temat szkodliwości palenia papierosów. Większość ludzi słyszała o złym wpływie palenia tytoniu na nasz organizm. Zarówno palenie czynne, jak i bierne niesie za sobą wiele niepożądanych skutków ubocznych. Naukowcy są w stanie wyodrębnić około 70 związków rakotwórczych występujących w papierosach. Według Międzynarodowej Agencji Badań nad Rakiem (International Agency for Research on Cancer) 16 z tych związków kwalifikuje się do grupy pierwszej,

czyli takiej o udowodnionym działaniu rakotwórczym. Wiadomo również, że zawarta w papierosach nikotyna jest substancją nie tylko trującą, ale również uzależniającą. Dlatego tak trudno palaczom jest rzucić ten nałóg.

Palenie papierosów w miejscach publicznych jest w Polsce zabronione. Liczne kampanie społeczne również odstraszały potencjalnych palaczy. Wśród młodych ludzi, którzy świadomie dbają

o zdrowie i urodę palenie papierosów przestało być modne. Tak więc wydaje się, że skala problemu palenia tytoniu powinna być mniejsza. Otóż nic bardziej mylnego. Od kilku lat w Polsce, a kilkunastu na świecie wytworzył się nowy trend... na

elektroniczne papierosy, popularnie zwane e-papierosami. Co to takiego? Co o nich wiemy? Czy to tylko modny gadżet? Z technicznego punktu widzenia nie przypominają zwykłego papierosa, a raczej przedmiot podobny do inhalatora. Zasilane bateriami urządzenie podgrzewa substancje chemiczne zamieniając je w parę wodną, która jest wdychana przez e-palacza. Skoro nie następuje proces spalania, czyli nie tworzą się substancje smoliste, to czy aby na pewno jest to bezpieczne? Ponieważ jest to stosunkowo „młody” gadżet na rynku, także i badania naukowe na temat skutków stosowania e-papierosów są we wczesnej fazie. Co zatem można powiedzieć na ten temat. Po pierwsze już po wstępnych badaniach w wielu krajach na świecie, takich jak Australia, Brazylia, zakazano reklamy tych urządzeń, natomiast w Danii, Finlandii, Holandii oraz Kanadzie niezalecane jest używanie tych urządzeń przez instytuty odpowiadające za ochronę zdrowia. W Polsce w 2016 roku wszedł zakaz sprzedaży elektronicznych papierosów przez Internet oraz zakaz ich reklamowania. Także zostało wprowadzone ograniczenie wiekowe, czyli osobom poniżej 18-tego roku życia zabroniona jest sprzedaż e-papierosów i pojemników z płynem tzw. wkładów - liquidów. Bardzo ważnym przepisem prawa w Polsce jest zakaz palenia e-papierosów w miejscach publicznych, tak jak w przypadku palenia zwykłych papierosów. Skąd te zakazy? Czyżby badania nad szkodliwością używania e-papierosów stawiły czerwone światło e-palaczom? Otóż naukowcy zgodnie informują, że stosowanie elektronicznych papierosów jest niezdrowe. Co więcej, chociaż nikt nie zna długofalowych skutków korzystania z tego typu urządzeń, to istnieje ryzyko, że będą one bardzo niebezpieczne dla zdrowia, a nawet prowadzące do jego całkowitej utraty. Substancje wytwarzane w procesie podgrzewania w wysokiej temperaturze płynu zawartego w elektronicznych papierosach, nawet tego niezawierającego nikotyny są niebezpieczne. Dzieje się to na skutek reakcji chemicznej, która zachodzi podczas wytwarzania pary i inhalowania jej do płuc użytkownika. A więc czy warto ryzykować?

Niebezpieczeństwo, jakie niosą za sobą elektroniczne papierosy, które możemy zauważyć na co dzień, to traktowanie ich jako modny dodatek codziennych stylizacji, jak gadżet typu telefon komórkowy. Coś, czym można zaimponować rówieśnikom, czy kolegom z pracy. Ryzyko traktowania takich przedmiotów jak element lifestyle'u może prowadzić młodych ludzi do uzależnienia i problemów zdrowotnych. Dlatego tak ważne jest, aby użytkownicy e-papierosów byli świadomi zagrożeń, jakie niosą za sobą tego typu urządzenia.

Katarzyna Jaskowska
Pedagog szkolny w Zespole Szkół w Wierchowiskach Drugich
Członek Zespołu Interdyscyplinarnego
ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Modliborzycach

„SZKOŁA DLA RODZICÓW”

28 września 2019 r. ruszył program dla rodziców, którzy szukają sposobu na nawiązanie głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi.

Głównym celem jest wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Podstawowe tematy: aktywne słuchanie dziecka, rozpoznawanie i wyrażanie uczuć, stawianie granic, zachęcanie dziecka do współpracy i do samodzielności, konsekwencje zachowań oraz konstruktywne rozwiązywanie konfliktów. „Szkoła dla rodziców” jest jednym z elementów partnerskiego projektu pomiędzy lubelskim stowarzyszeniem Bona Fides a Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Modliborzycach i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Potoku Wielkim. Spotkania dla rodziców są bezpłatne i odbywają się w Bibliotece u Kazimierza w Modliborzycach. Przypomnę, że można też uzyskać pomoc psychologa, prawnika, terapeuty uzależnień oraz doradcy zawodowego w tym bezpłatne kursy. Bliższych informacji o warunkach jakie należy spełniać by móc skorzystać z oferowanego wsparcia można uzyskać w Centrum Wsparcia Rodzin przy GOPS w Modliborzycach.

GOPS Modliborzyce

Z ŻYCIA DZIENNEGO DOMU „SENIOR+”

WYCIECZKA DO KOZŁÓWKI

30 sierpnia 2019 r. Seniorzy pojechali na wycieczkę do Kozłówki. Tam zwiedzili piękny Pałac – siedzibę Bielińskich i Zamoyskich, w którym obecnie znajduje się Muzeum Zamoyskich. Pałac zachwyca bardzo bogatym wnętrzem, które zachowało autentyczny wystrój z przełomu XIX i XX wieku. Następnie pomodlili się w kaplicy pałacowej, wzorowanej na kaplicy królewskiej w Wersalu. W Powozowni natomiast obejrzeli uprząże końskie, zabytkowe siodła i akcesoria jeździeckie a także ciekawostki z dziedziny sportu i turystyki. Kolejnym punktem wędrowki po Kozłówce była Galeria Sztuki Socrealizmu, która pokazuje, w jaki sposób władza komunistyczna kształtowała światopogląd obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Z przyjemnością obejrzeli także otoczenie kompleksu pałacowego - ogrody z przepięknymi roślinami i kwiatami. Największym zainteresowaniem cieszyły się róże i pawie. Urok tego miejsca sprawił, iż żal było wracać do domu.

A. Świeca

NARODOWE CZYTANIE

Pogoda sprzyjała, frekwencja również, dlatego tegoroczną edycję „Narodowego Czytania” w Modliborzycach można uznać za udaną. Lektura nowel polskich pozytywistów odbyła się już w piątek 6 września 2019 r. na miejscowym rynku.

Z centrum miasta rozbrzmiewały fragmenty trzech spośród ośmiu nowel, wybranych do lektury w ósmej edycji akcji. Czytający w Modliborzycach postawili na „Katarynkę” Bolesława Prusa, „Sachema” Henryka Sienkiewicza i „Dobrą Panią” Elizy Orzeszkowej. – *Chociaż wszystkie utwory zostały zaprezentowane w całości, czytanie odbywało się bardzo sprawnie i trwało około 2,5 godziny. Do lektury zasiadło kilkadziesiąt osób, a liczbę słuchających szacujemy na około 200 osób* – relacjonują w rozmowie z Informacyjną Agencją Samorządową organizatorzy akcji z Biblioteki u Kazimierza w Modliborzycach.

W tym roku czytanie odbywało się w nieco zmienionej formule, ponieważ lektorzy byli podzieleni na grupy i mieli przypisaną konkretną nowelę.

Jako pierwsi do lektury przystąpili przedstawiciele władz i jednostek samorządowych, sołectw, bibliotek, w tym filii, Domu Dziennego „Senior-Wigor” i Zespołu Szkół w Modliborzycach. „Katarynkę” czytały m.in.: sekretarz gminy Marzena Dolecka-Jocek, dyrektor ośrodka kultury Andrzej Rząd, dyrektor Biblioteki u Kazimierza Wanda Trójczak, bibliotekarki z Modliborzyc – Katarzyna Pyć i Marta Frączek, z filii w Wolicy Pierwszej - Jadwiga Piech i w Stojeszynie Pierwszym – Alfreda Gierlach, opiekunka Młodzieżowej Rady Miejskiej - Iwona Mańka, sołtys Modliborzyc Katarzyna Głąb i sołtys Wolicy Drugiej Danuta Kolasa oraz emerytowany nauczyciel Zdzisław Drzazga i Bogumiła Kamińska z Dyskusyjnego Klubu Książki w Modliborzycach i Paulina Ciupak z DKK w Stojeszynie Pierwszym.

Czernisia, Kinga Tylus – „dobra pani”.

Kolejną grupę lektorów stanowiły panie z domu „Senior-Wigor”, które prezentowały „Sachema”. Tego zadania podjęły się – Helena Grzyb, Teresa Mul i Irena Rusinek.

Trzecią lekturą była „Dobra Pani”, z którą mierzyli się uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół w Modliborzycach. Wśród nich były: dyrektor Anna Gąska, Bożena Pikula i Katarzyna Sowa oraz Julia Bańka, Mikołaj Ludian, Aleksandra Byra, Magdalena Mazur, Agata Zarzeczna, Julia Skubik, Patrycja Ziolo, Maciej Hunicz, Jakub Harsz, Katarzyna Krasowska, Wiktoria Rawska oraz Julia Świader jako Helka, Patrycja Krzysztoń –

Najbardziej wytrwali na koniec częstowali się słodyczami, które ufundowali burmistrz Witold Kowalik i sekretarz Marzena Dolecka-Jocek, a osoby, które w piątkowe popołudnie przyszły na rynek z własnymi nowelami, mogły je ostemplować pieczęcią, potwierdzającą udział w czytaniu.

Lekturze towarzyszyła wystawa, poświęcona akcji i ośmiu nowelom, wybranym na tegoroczną jej edycję. Oprócz wcześniej wymienionych są to: „Dym” Marii Konopnickiej, „Mój ojciec wstępuje do strażaków” ze zbioru „Sanatorium pod Klepsydrą” Bruno Schulza, „Orka” Władysława Stanisława Reymonta, „Rozdziobią nas kruki, wrony...” Stefana Żeromskiego i „Sawa” z cyklu „Pamiętki Soplicy” Henryka Rzewuskiego. To z tego 8-częściowego zestawu będą wybierać uczestnicy finału krajowego „Narodowego Czytania”, który odbędzie się w sobotę 7 września.

Szóstą edycję w Modliborzycach zorganizowali – burmistrz, Biblioteka u Kazimierza, Gminny Ośrodek Kultury i Zespół Szkół w Modliborzycach.

W. Sierociuk
foto. MGBP Modliborzycze, I. Mańka

WYDARZYŁO SIĘ W BIBLIOTECE...

BiblioLAB

14 czerwca 2019 r. w Lublinie odbyła się III edycja BiblioLABu - zjazdu dla bibliotekarzy z Lubelszczyzny. Uczestniczyło w nim ponad 80 pracowników różnych typów bibliotek. Było aktywnie, inspirująco, i... gorąco!

W tym roku hasło przewodnie spotkania brzmiało: „Biblioteka blisko ludzi”.

I my aktywnie uczestniczyliśmy w tegorocznym spotkaniu bibliotekarzy z Lubelszczyzny, gdzie zaprezentowałyśmy dobrą praktykę „Biblioteka inspiruje – działalność wydawnicza bibliotek publicznych”.

SPOTKANIE Z POLICJANTEM

O tym, jak bezpiecznie spędzić wakacje, jak zachować się na drodze, dlaczego warto nosić elementy odblaskowe opowiedzieli dzieciom spędzającym swój wolny czas w Bibliotece u Kazimierza oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Janowie Lubelskim st. asp. Faustyna Łazur oraz Kierownik Posterunku Policji w Modliborzycach mł. asp. Rafał Biżek.

Spotkanie zorganizowane zostało 4 lipca 2019 r. w ramach akcji „Bezpieczne wakacje - spotkanie z policjantem”. Podczas spotkania wszyscy przypomnieli sobie zasady poruszania się na drodze i właściwego przechodzenia przez jezdnię; zasady ograniczonego zaufania w stosunku do obcych; jak bezpiecznie i prawidłowo jeździć rowerem oraz jak zachować bezpieczeństwo w domu podczas nieobecności rodziców; jak rozważnie korzystać z Internetu.

DOBRE PRAKTYKI DLA PARTNERÓW Z MOŁDAWII

16 lipca 2019 r. gościliśmy w naszej bibliotece ponad 30-osobową grupę uczestników wizyty studyjnej w ramach projektu „USAID LEADER Activity” z Mołdawii.

Do powiatu janowskiego przyjechali zapoznać się z funkcjonowaniem LGD „Leśny Krąg” w Janowie Lubelskim oraz „podpatrzeć” dobre praktyki, dotyczące wykorzystania środków unijnych i nie tylko.

Podczas wizyty spotkali się z władzami gminy Modliborzyce, przedstawicielami Stowarzyszenia Sanna oraz pracownikami Biblioteki u Kazimierza.

Wśród poruszanych tematów były m.in. zrealizowane inwestycje na terenie gminy, prezentacja wydawnictw oraz działalność biblioteki.

WAKACJE Z BIBLIOTEKĄ

Wzorem lat ubiegłych Biblioteka u Kazimierza w Modliborzycach, z myślą o dzieciach spędzających wakacje w domu, zorganizowała cykl spotkań pod hasłem „Wakacje z biblioteką”.

Zajęcia odbywały się przez cały lipiec i sierpień, w każdy wtorek i czwartek od godziny 11.00. Wtorki należały do różnego rodzaju animacji. Podczas seansów w małym bibliotecznym kinie dzieci mogły zobaczyć takie filmy jak: „Mia i biały lew”, „Miś Paddington”, „Magiczne drzewo”, itp. Z kolei w czwartki królowały nożyczki, klej, bibuły i inne plastyczne szpargały. Podczas zajęć plastycznych wykonywaliśmy m.in. ośmiornice z papierowych talerzyków, Minionką wyspę, kolorowe kwiatki, równie kolorowe pszczołki....

Wakacyjne spotkania dla dzieci organizowane przez bibliotekę były okazją do wspólnego spędzenia czasu w sposób twórczy i interesujący, ale przede wszystkim dostarczający wiele radości. Wysoka frekwencja na zajęciach, ale też poza nimi, pokazała, że biblioteka jest nie tylko miejscem, gdzie można wypożyczyć książki.

W sumie podczas wakacji w zajęciach przygotowanych przez bibliotekę wzięło udział 416 dzieci.

BoheterOn - włącz historię!

Dnia 13 sierpnia 2019 r. gościliśmy w naszej bibliotece wolontariuszkę akcji BoheterOn – Paulinę Molicką.

Pani Paulina odpowiedziała dzieciom o Powstaniu Warszawskim i o akcji BoheterOn. Przybliżyła też sylwetki powstańców – p. Hanny Stadnik ps. „Hanka” i p. Władysława Rosińskiego ps. „Zapałka”.

Na zakończenie spotkania dzieci wykonały kartki dla pani Hani i pana Władysława.

Była to niezwykła i pouczająca lekcja historii. Dziękujemy p. Paulinie za poświęcony czas i liczymy, że uda nam się jeszcze spotkać.

W zajęciach brało udział 21 osób.

ZAKOŃCZENIE WAKACJI

Wszystko, co dobre szybko się kończy... wakacje, niestety, też!

W środę, 28 sierpnia 2019 r., na zakończenie wakacji z biblioteką zorganizowaliśmy wyjazd dzieci i rodziców do osady leśnej „Doboszówka” w miejscowości Kalenne. Podczas warsztatów wykonywaliśmy sówki z siana, karmiliśmy zwierzęta, strzelaliśmy z łuku oraz jeździliśmy wozem po okolicznych lasach. Na zakończenie było wspólne grillowanie. Gospodarze „Doboszówki”, jak zwykle, stanęli na wysokości zadania i zorganizowali nam wiele atrakcji, za co serdecznie im dziękujemy.

Dziękujemy wszystkim dzieciom i rodzicom za wspólnie spędzony czas. Mamy nadzieję, że ten wakacyjny okres był czasem odpoczynku, radości oraz zabawy.

W wyjeździe brało udział 51 osób.

K. Pyć
foto. MGBP

FILIA W STOJESZYNIE PIERWSZYM

Spotkanie z policjantką w bibliotece 9 lipca 2019 r. rozpoczęło cykl wakacyjnych zajęć dla dzieci. Zorganizowane zostało w ramach akcji „Bezpieczne wakacje”. Tematem przewodnim spotkania były bezpieczne zachowania na drodze, w domu, na placu zabaw, a także w kontaktach z osobami obcymi. Spotkanie prowadziła starsza aspirant Faustyna Łazarz.

Na zakończenie spotkania dzieci otrzymały elementy odbłaskowe i mogły z bliska obejrzeć policyjny radiowóz. Wszystkie dzieci były bardzo zadowolone, a w ramach podsumowania wykonały plastyczne przedstawienia numerów alarmowych.

Kolejną atrakcją w cyklu bibliotecznych zajęć wakacyjnych były zabawy z wierszami Konopnickiej pod hasłem zaczerpniętym z jednego z utworów – „Niezapominajki to są kwiatki z bajki!”. Zetknięcie ze światem literatury nie ograniczyło się wyłącznie do poezji – smak prozy zapewniło wspólne czytanie baśni „O krasnoludkach i sierotce Marysi”. Krasnoludki przybrały postać materialną i, w tej właśnie formie wyszedłszy z baśni, zakończyły 18 lipca 2019 r. zajęcia pt. „Zaczytane lato z Marią Konopnicką”. W czasie tego spotkania dzieci, wesoło podskakując, odśpiewały krasnoludkowy hymn „My jesteśmy krasnoludki”, a następnie dały wyraz swoim plastycznym talentom, tworząc całe mnóstwo czerwonych czapek krasnoludków.

Ludyczny charakter spotkań w bibliotece nie oznacza jednak, że brakuje w niej miejsca na powagę. Dzieci i młodzież przygotowały montaż słowno-muzyczny pt. „Zacząło się w porannej mgle pierwszego ranka wrześniowego”, upamiętniający 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej. Prezentacja młodzieżowego arcydzieła odbyła się 29 sierpnia 2019 r. Skalę tego wydarzenia dostrzegł burmistrz Modliborzyc, Witold Kowalik, który objął je swoim honorowym patronatem.

W imieniu swoim i całej społeczności bibliotecznej, pragnę gorąco podziękować Dzieciom i ich Rodzinom za udział w zajęciach wakacyjnych zorganizowanych przez Bibliotekę i prosić o, co najmniej tak samo liczny, udział w zajęciach przyszłorocznych.

Alfreda Gierlach

OBCHODY 80. ROCZNICY WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

„Zacząło się w porannej mgle pierwszego ranka wrześniowego” – pod tym hasłem 29 sierpnia 2019 r. w Filii Bibliotecznej w Stojeszynie Pierwszym odbył się montaż słowno-muzyczny, upamiętniający 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej.

W uroczystości udział wzięli mieszkańcy wsi oraz przedstawiciele lokalnych władz – sekretarz gminy Modliborzyc Marzena Dolecka-Jocek, kierownik referatu organizacyjnego Irena Błojda, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Bożena Skowrońska i radny Powiatu Janowskiego Piotr Rogoża.

Jak na początku spotkania powiedziała Alfreda Gierlach z Filii Bibliotecznej w Stojeszynie, ta uroczystość była poświęcona wszystkim poległym we wrześniu 1939 roku, a także tym wszystkim naszym rodakom, którzy polegli podczas II wojny światowej.

Zebrani mogli przypomnieć sobie przebieg tych dramatycznych wydarzeń, dzięki zwięzłemu i przejrzystemu rysowi historycznemu zaprezentowanemu przez młodzież i dzieci. Młodzi artyści przez cały lipiec

sumiennie i z wielkim poświęceniem przygotowywali się do upamiętnienia tej znaczącej rocznicy. Najmłodszy na specjalnych zajęciach plastycznych przeprowadzonych przez Alfredę Gierlach własnoręcznie przygotowywali zaproszenia, dekoracje i rekwizyty na sierpniową uroczystość. Wiele godzin bezinteresownej pracy zaowocowało nie tylko zwracającą uwagę piękną dekoracją, gdzie były widoczne odniesienia do wiary oraz historycznej bitwy pod Monte Cassino, ale także pełnym zaangażowaniem występem artystycznym. Dzieci ubrane w harcerskie mundury, dziewczęta z białoczerwonymi wstążkami we włosach i opaskach na ramionach, niczym sanitariuszki z Powstania Warszawskiego, zaprezentowały wiersze przywołujące wydarzenia sprzed 80. lat. Usłyszeliśmy m.in. wiersz Józefa Szczepańskiego „Dziś idę walczyć mammo”, a także utwór nieznanego autora odwołujący się do losów Polaków zesłanych na Sybir – „Syberia, my polscy wygnańcy”. Poza wierszami wszyscy zebrani mogli posłuchać oraz wspólnie zaśpiewać piękne, patriotyczne pieśni – „Biały krzyż”, „Pałacik Michła”, „Wojenka wojenka”, „Czerwone maki na Monte Cassino” czy jakże znane „Rozkwitają pąki białych róż”.

Patriotyzm, miłość do ojczyzny oraz dumą z bycia Polką i Polakiem to wartości, które nie od dziś stara się zaszczepiać w najmłodszych czytelnikach Alfreda Gierlach. Biblioteka również ma wychowywać kolejne pokolenia, aby pamiętały o swojej historii i przodkach. Kameralna uroczystość w Filii Bibliotecznej w Stojeszynie Pierwszym udowodniła, że już w najmłodszych czytelnikach można, a nawet należy rozwijać ducha patriotyzmu i szacunek do historii własnej ojczyzny. Patronem honorowym wydarzenia był burmistrz Modliborzyc Witold Kowalik.

Monika Hapak - Bielecka

FILIA W WOLICY PIERWSZEJ

Filia Biblioteczna w Wolicy w czasie wakacji zorganizowała cykl spotkań i zajęć edukacyjno-zabawowych dla dzieci i ich rodziców. W przygotowanie zajęć włączył się działający przy bibliotece Dyskusyjny Klub Książki, za co serdecznie dziękuję klubowiczkom.

Jadwiga Piech

MAŁA KSIĄŻKA WIELKI CZŁOWIEK

Kochani, miło nam poinformować, że nasza biblioteka już po raz drugi zakwalifikowała się do akcji „Mała Książka Wielki Człowiek”. Tym razem projekt adresowany jest do wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat). Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Program jest

finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Każde dziecko, które wraz z rodzicem przyjdzie do Biblioteki u Kazimierza bądź jej filii, otrzyma Wyprawkę Czytelniczą, a w niej książkę „Pierwsze czytanki dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem, potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania.

Dzieci, które brały udział poprzedniej edycji akcji i zebrały wszystkie 10 naklejek, mogą wziąć również udział w edycji 2019.

Wyprawki można odbierać już od 9 września 2019 r. w godzinach pracy biblioteki oraz we wszystkich naszych filiach! Zapraszamy!

K.Pyć

KULTURA

FESTIWAL KAPEL I ŚPIEWAKÓW LUDOWYCH W KAZIMIERZU DOLNYM

Po majowych eliminacjach; powiatowych w Janowie Lubelskim

i wojewódzkich w Lublinie, Zespół Śpiewaczy GOK w Modliborzycach wystąpił na 53. Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym. O nagrody ubiegały się aż 32 zespoły śpiewacze z całej Polski. Nasz zespół, prowadzony przez Krystynę Wójcik, zajął 3 miejsce. Panie wystąpiły w nieco uszczuplonym składzie;

Stanisława Kapusta, Krystyna Zimak, Krystyna Krawczyk, Wiesława Ludian i Katarzyna Grzyb (bez Katarzyny Doleckiej).

Koszty udziału reprezentantów powiatu janowskiego (oprócz naszego zespołu w kategorii instrumentalistów na festiwalu wystąpił i zajął 1 miejsce, grający na okarynie, Stefan Maziarczyk z Andrzejowa) pokryło Starostwo Powiatowe w Janowie Lubelskim.

Działający od 10 lat Zespół Śpiewaczy z GOK Modliborzycy kilka tygodni temu otrzymał odznakę honorową Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

SUKCESY JULII

Julia Fijałkowska, kolejny raz została doceniona przez jurorów Międzynarodowego Młodzieżowego Jazzowego Konkursu „Magnolia”, który od kilku lat odbywa się w Warszawie. Po ubiegłorocznym II miejscu, w tym roku – 17 maja 2019 r., Julia zwyciężyła w swojej kategorii wiekowej.

Z kolei na Festiwalu Piosenki „Rozśpiewany Chrzążecz”, który w dniach 31 maja – 1 czerwca 2019 r. organizował Miejski Dom Kultury w Szczepleszynie, Julia zajęła 2 miejsce i wróciła ze statuetką „Srebrnego Chrzążeczka”

Na regionalnych eliminacjach Konkursu Piosenki „Wygraj Sukces”, które odbyły się 12 czerwca 2019 r. w Janowskim Ośrodku Kultury, Julia wyśpiewała nominację do półfinału i 20 września 2019 r. zaprezentuje piosenkę „Samba na jedną nutę” przed jurorami w Tarnobrzegu.

foto: MDK Szczepleszyn

PROJEKT

W lipcu, po procedurach przetargowych, sfinalizowaliśmy kolejny projekt p.n.: „Rozbudowa systemu nagłośnienia i oświetlenia GOK w Modliborzycach”, realizowany przy wsparciu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Nasz wniosek, złożony w listopadzie ubiegłego roku, znalazł się wśród najwyżej ocenionych i otrzymał dofinansowanie (zwykle w skali kraju, wsparcie otrzymuje średnio ok. 10% złożonych wniosków).

Zakupiliśmy:

- 6 sztuk ruchomych głów opartych na technologii LED - Martin RUSH MH6 Wash,
- 2 szt. aktywnych kolumn monitorowych JBL PRX812W wraz z pokrowcami transportowymi,
- mikser cyfrowy Behringer X32 Producer wraz z opakowaniem transportowym (case),
- 2 szt. mikrofonów pojemnościowych Audio-Technica AT2020,
- mikrofon Shure SM58,
- 2 szt. mikrofonów instrumentalnych Shure SM57 oraz okablowanie, złącza, linki, haki do montażu reflektorów i lampka do miksera.

Koszt całkowity zadania – 42264,90 zł., w tym;

- dofinansowanie MKiDN – 30000,00 zł.,
- własne środki budżetowe – 12264,90 zł.

ŚPIEWAJMY PIOSENKI ŻOŁNIERSKIE

Kolejny raz udało nam się trafić na sprzyjającą aurę. 15 sierpnia 2019 r., w Dzień Wojska Polskiego na rynku w Modliborzycach, zorganizowaliśmy kolejny koncert „Śpiewajmy piosenki żołnierskie”.

KLUB SENIORA

Wystąpili: nasza orkiestra dęta; zespoły; Janowianki, Roztoczanki, Branwiancy, Kawęczynianki, Piłatczanki, Facelia z Wierzchowisk, zespół Klubu Seniora,

ORKIESTRA DĘTA

KONCERT PATRICKA O'BYRNE'A

FOTO. IWONA MAŃKA

17 sierpnia 2019 r. na scenie GOK mieliśmy okazję zaprezentować kolejnego zagranicznego artystę, goszczącego w Modliborzycach. Irlandzki muzyk Patrick O'Byrne w pierwszej części koncertu, akompaniując sobie na gitarze, zaprezentował tradycyjne ballady i piosenki kojarzone z „zieloną wyspą”. W drugiej, dłuższej i bardziej energetycznej, części na scenie pojawili się przyjaciele „Paddego”, lubelscy muzycy; basista Roman Jaborkhel, gitarzysta Paweł Staniak i perkusista Marcin Sekula. Usłyszeliśmy ich własne interpretacje utworów klasyki rocka, soula i country, m.in. „Little Wing” Hendrixa, czy „Jumpin Jack Flash”. Po raz pierwszy zaprezentowaliśmy nowe, rozbudowane oświetlenie naszej sceny. A ponieważ apetyt rośnie w miarę ..., mamy nadzieję, że nie jest to nasze ostatnie słowo.

A. Rząd
foto arch. GOK

RODZEŃSTWO LENART

LUCJAN SAJDAK

ZESPÓŁ FACELIA

kapela Mazurów, rodzeństwo Lenart, a także soliści; Anna Biała z Pasieki, Lucjan Sajdak, Karolina Mędyk z Dominikiem Bosiem na akordeonie, Julia Fijałkowska, Ela Jakubiec, Anna Galek, Ewelina Gąska i Michał Galek.

Jak zwykle, artystów i widzów częstowaliśmy grochówką przygotowaną tym razem przez Hotel Janów p. Stanisława Mazura z Borownicy oraz pieczywem z piekarni Państwa Tomalów z Modliborzyc, za co serdecznie dziękujemy. Podziękowania za pomoc przy organizacji dla OSP w Modliborzycach i Zakładu Gospodarki Komunalnej.

FESTIWAL JANA WOJDAKA

W tym roku Ogólnopolski Festiwal Dzieci i Młodzieży „Piosenki Jana Wojdaka” obchodzi jubileusz 20-lecia. Do Modliborzyc zawitał 7 lat temu i sądząc po rekordowej liczbie zgłoszeń „czuje się” u nas wyjątkowo dobrze. Na miesiąc przed eliminacjami mamy już 90 zgłoszeń młodych artystów z województw; lubelskiego i podkarpackiego. Prawdopodobnie będziemy jedynym miejscem w Polsce, gdzie eliminacje będą trwały 2 dni.

Serdecznie zapraszamy również widzów. Jak zwykle gościć będziemy twórcę festiwalu; muzyka i kompozytora, lidera zespołu Wawele – Jana Wojdaka.

ECHO Z PRZEDSZKOLA W MODLIBORZYCACH
POŻEGNANIA...

„Czy to nie przyjemnie, że jest tak dużo rzeczy,
które jeszcze poznamy?
To właśnie sprawia, że tak się cieszę życiem...”

„Ania Z Zielonego Wzgórza” L.M. Montgomery

Składamy najlepsze życzenia Starszakom (obecnie uczniom klasy I), którzy w czerwcu pożegnali nasze przedszkole i rozpoczęli nowy etap w swoim życiu.

Dyrekcja i Rada Pedagogiczna Przedszkola

WYCIECZKA 3-LATKÓW DO ZOO

14 czerwca 2019 r. dzieci z grupy 3-latków wraz z rodzicami, wychowawcą i p. Dyrektorem wybrały się na wycieczkę do zamojskiego ZOO. W piękny, słoneczny dzień dzieci miały możliwość z bliska zobaczyć niespotykane na co dzień zwierzęta i ptaki. Po smacznym obiedzie

dotatkową atrakcją były zabawy oraz dyskoteka w Krainie Zabaw „Jaś i Małgosia”. Wycieczka okazała się nie tylko wspaniałym przeżyciem, ale świetną lekcją przyrody.

ROK 2019/2020 W PRZEDSZKOLU
ROZPOCZĘTY

2 września 2019 r. jeszcze w pełni wakacyjnego nastroju dzieci wraz z rodzicami powitały nowy rok szkolny. Wspólną zabawę i naukę w przedszkolu rozpoczęło 109 dzieci. Pierwsze dni września były dla niektórych bardzo trudne, szczególnie dla tych, którzy przekroczyli próg przedszkola po raz pierwszy. W miłej i przyjaznej atmosferze prowadzone są zajęcia mające na celu zintegrowanie dzieci i współdziałanie, co sprawia, że adaptacja przebiega bardzo pomyślnie.

Przedszkole w bieżącym roku prowadzi pięć oddziałów. Grupę najmłodszą stanowią dzieci 3-letnie, grupę drugą dzieci 4-letnie, grupę trzecią tworzą grupę dzieci 5-letnie. Dwa oddziały to dzieci starsze - 5 i 6-letnie.

MALUCHY - WYCHOWAWCA ELŻBIETA GAŚSIOROWSKA

CZTEROLATKI - WYCHOWAWCA EWELINA KUTYŁA

PIĘCIOLATKI - WYCHOWAWCA RENATA CHUDY

STARSZAKI - WYCHOWAWCA ELŻBIETA CZERWONKA

STARSZAKI - WYCHOWAWCA JOLANTA DYCHA

Przedszkole otwarte jest od godziny 6.30 do 16.00. Organem prowadzącym jest Urząd Miejski w Modliborzycach.

Wszystkim dzieciom życzymy miłego pobytu w przedszkolu, samych radosnych chwil i nowych przyjaźni.

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej przedszkolemodliborzycy.przedszkolowo.pl, gdzie na bieżąco zamieszczamy najważniejsze wydarzenia przedszkolne oraz informacje dotyczące pracy przedszkola.

Ewelina Kutyla, Elżbieta Gąsiorowska

ZABAWY Z JĘZYKIEM ANGIELSKIM

Język angielski prowadzony jest we wszystkich grupach przedszkolnych dwa razy w tygodniu. Program języka angielskiego realizowany poprzez metodę TPR (metoda reagowania całym ciałem),

metodę audiolingwalną – słuchanie i odtwarzanie usłyszanych słów, wyrażeń oraz metodą multisensoryczną, czyli poprzez wykorzystanie wszystkich zmysłów. Nauka odbywa się poprzez gry, zabawy muzyczno-ruchowe z wykorzystaniem kart obrazkowo-wyrazowych, pacynki o imieniu Simon, mat Kiddo, kostki edukacyjnej z kieszonkami oraz w oparciu o własne karty pracy nauczyciela dostosowane do możliwości danej grupy. Kontakt z językiem obcym w przedszkolu daje dzieciom szanse nabycia pozytywnych doświadczeń i rozwinięcia motywacji do nauki w późniejszej edukacji szkolnej.

Ewelina Kutyla

„CZY DZIECI WOLĄ BAJKI STARE, CZY NOWE?”

Dn. 06.09.2019 r. dzieci z grup starszych naszego przedszkola miały okazję obejrzeć przedstawienie teatralne pt. „Kram z bajkami” w wykonaniu grupy teatralnej działającej przy Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Janowie Lubelskim. Aktorzy wspaniale odegrali swoje role, prezentując bohaterów ze znanych dzieciom bajek. Całe spotkanie upłynęło w radosnej atmosferze i było okazją do dobrej zabawy i zainteresowania się tradycyjnymi bajkami na nowo.

E. Czerwonka

DZIEŃ PRZEDSZKOLAKA

23 września 2019 r. grupy 3 i 4-latków świętowały Dzień Przedszkolaka – święto, które zostało ustanowione przez Sejm by podkreślić wagę edukacji przedszkolnej w rozwoju dzieci. Dzieci z najmłodszych grup spotkały się na holu, aby obejrzeć bajkę. Potem rozpoczęliśmy huczną zabawę przy piosenkach z dziecięcego repertuaru. Dzień upłynął nam w miłej atmosferze, a dzieci spędziły miło czas.

Elżbieta Gąsiorowska, Ewelina Kutyla

CO NOWEGO W SAMORZĄDOWYM PRZEDSZKOLU W WIERZCHOWISKACH DRUGICH?

ZAKOŃCZENIA ROKU SZKOLNEGO W PRZEDSZKOLU

„Wszystkiego, co naprawdę warto wiedzieć, nauczyłem się w przedszkolu” - to słowa znanego filozofa Roberta Fulgmana

Przedszkole to niesamowity czas w życiu każdego dziecka i nie trzeba tego nawet tłumaczyć nikomu. Dzieci spędzają z nami jakieś trzy lata – czasem więcej a czasem mniej. Jednak na dany moment stanowi to niemalże większą połowę ich życia.

Koniec edukacji przedszkolnej dzieci to ważny moment dla rodziców, nauczycieli a także dla samych dzieci. Podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego żegnaliśmy naszą najstarszą grupę wiekową – starszaków. Starszaki skończyły codzienne chodzenie do przedszkola.

Rok szkolny zleciał pracownicy i bardzo szybko mijaly dni, miesiące. W tym czasie w naszym przedszkolu odbyło się wiele, wiele wydarzeń, spotkań, uroczystości czy akcji charytatywnych. Starszaki rozstały się z maluchami i tak naprawdę, to trochę im żal. Wszystkim gościom, rodzicom przedszkolaki przypomniły wymyślone hasła: „że maluchy to są zuchy”, oraz „starszaki to prawie pierwszaki”.

Jeszcze niedawno we wrześniu wszystkie dzieci spotkały się

w naszym przedszkolu. Przez ten rok było wiele nauki. Poznawały głoski, literki, cyferki. Chodziły na spacer, były na różnych wycieczkach, uczyły się wierszy, piosenek, tańców. Brały udział w różnych konkursach plastycznych, recytatorskich, piosenki. Realizowały różne programy profilaktyczne - stomatologiczny „Higiena jamy ustnej”, antynikotynowy „Czyste powietrze wokół nas”. Zdobywały wyróżnienia i nagrody. Zapraszały do naszego przedszkola mnóstwo ciekawych gości - pszczelarzy, pielęgniarki, leśników, muzyków, kapelmistrza orkiestry dętej, bibliotekarkę, strażaków, śpiewaków ludowych, florystkę i innych. Uczestniczyły w wielu wydarzeniach, spektaklach i uroczystościach przedszkolnych i szkolnych a także brały aktywny udział w wielu apelach organizowanych w szkole. Czynniki zbierały nakrętki plastikowe, baterie a podczas akcji charytatywnej „Góra grosza” zebrały najwięcej ze wszystkich drobnych monet w kwocie 350zł i 21 groszy.

Na ostatniej wspólnej uroczystości przedszkolnej skierowane zostały słowa podziękowania:

- rodzicom - za ich pomysłowość, dyspozycyjność, trud i zaangażowanie w życie naszego przedszkola, za sprawną organizację wielu spotkań, uroczystości, za czas bezinteresownie poświęcony dzieciom,
- panu dyrektorowi Piotrowi Jaskowskiemu - za wsparcie, dobre słowa, za pomoc w rozwiązywaniu problemów i opiekę nad dziećmi,
- gronu pedagogicznemu - pani Annie Budkowskiej, pani Monice Krzysztoń - za wielkie serce, radosny uśmiech, poczucie humoru, i żarty, za codzienne nauki i cierpliwość, a także za to, że były przewodnikami. Pomagały dzieciom odkrywać mocne strony, że cieszyły się z ich sukcesów a w trudnych chwilach zawsze wspierały, i za ten wspaniały codzienny uśmiech, dzięki któremu cieplej robiło się w dziecięcych sercach,
- pani Stefani Gębał, pani Annie Niedźwiedz, księdzu Sławomirowi Machowskiemu złożyły wyrazy wdzięczności - za cierpliwość i trud włożony w przedszkolną edukację,
- paniom kucharkom podziękowały - za zdrowe i pyszne posiłki, bo „z niejednego Tacka - niejadka zrobiły prawdziwego niedźwiadka”, i za ten wspaniały „szwedzki stół”, podczas którego dzieci poznawały smaki, doskonaliły swoje umiejętności kulinarne a także mogły samodzielnie przygotowywać ulubione podwójne kanapki,
- paniom z personelu pomocniczego przedszkola i szkoły - za uwagę i wszelką pomoc w drobnych czynnościach porządkowych i samoobsługowych.

Dziękujemy za piękne chwile spędzone w naszym przedszkolu.

Z. Szewdo

ZESPÓŁ SZKÓŁ W MODLIBORZYCACH

MŁODZI KREATORZY

#sprzątaMY

„Młodzi Kreatorzy” Projekt nr RPLU.12.02.00-06-0105/17 realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa: 9 - 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje, Działanie 12.2 : Kształcenie ogólne.

860 tysięcy złotych to środki przekazane Gminie Modliborzycze z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektu „Młodzi kreatorzy” w Zespołach Szkół w Modliborzycach, Wierzchowiskach Drugich oraz w Stojeszynie Pierwszym.

W roku szkolnym 2019/2020 ruszyła już III Edycja projektu, celem którego jest podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, rozwój właściwych postaw i umiejętności, zapewnienie dobrej jakości kształcenia poprzez: organizację zajęć dydaktyczno - wyrównawczych i rozwojowych, zapewnienie wzrostu kompetencji i kwalifikacji nauczycieli, a także doposażenie pracowni informatycznych i matematyczno – przyrodniczych.

Dzięki wsparciu Unii Europejskiej uczniowie od marca 2018 roku mogą uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych oraz rozwojowych z fizyki, chemii, biologii, matematyki, geografii, informatyki, języka angielskiego, języka rosyjskiego oraz skorzystać z indywidualnych zajęć specjalistycznych.

Zajęcia „Młodych kreatorów” odbywają się w nowych pracowniach przedmiotowych. Uczestnicy projektu korzystają z pomocy dydaktycznych oraz ze sprzętu multimedialnego o wartości ponad 460 tysięcy złotych. Praca na zajęciach ma charakter pokazowy i doświadczalny, co wiąże się z efektywniejszą nauką.

Termin zakończenia wsparcia w ramach projektu wyznaczony jest na grudzień 2019 roku.

Koordynator
Emilia Łukasik

Już od kilku lat, w trzeci weekend września, uczniowie Zespołu Szkół w Modliborzycach włączają się do Ogólnopolskiej Akcji Sprzątanie Świata – Polska. Jak co roku, priorytetem jest promowanie nieśmiecenia oraz inicjowanie działań, dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny wpływ na środowisko. W tym roku działanie na rzecz ochrony środowiska przebiegało pod hasłem "NIE ŚMIECIMY - SPRZĄTAMY - ZMIENIAMY!". Pozostawianie śmieci to nie tylko problem estetyczny. Rozkładając się, często uwalniają chemiczne substancje, które mogą skażić powietrze, glebę i wodę, także tę pitną. Na terenach zielonych śmieci stanowią również zagrożenie dla zwierząt. Śmiertelnym niebezpieczeństwem może być dla nich - rozkładające się nawet przez kilkaset lat - plastikowa butelka czy pusta puszkę po konserwie.

20 września 2019 r. o godzinie ósmej rano uczniowie klas VIA, VIB i VIC razem z opiekunami p. Emilią Uszyńską, p. Jolantą Błacha i p. Tomaszem Nalepą udali się na sprzątanie wyznaczonych terenów Modliborzyc. Akcja przebiegła bardzo sprawnie, a efekty pracy były zadowalające. Czynny udział uczniów był dobrą lekcją dbałości i troski o swoje środowisko.

Koordynatorzy przedsięwzięcia dziękują p. Grzegorzowi Kwaśnikowi, kierownikowi działu Gospodarki Komunalnej w Modliborzycach, za pomoc i zaangażowanie w przeprowadzenie akcji. Zapraszamy do udziału w kolejnym programie ekologicznym już za rok.

Samorząd Uczniowski

Z ŻYCIA PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ I PUBLICZNEGO GIMNAZJUM IM. JANA PAWŁA II W STOJESZYNIE PIERWSZYM

38 MAŁY KONKURS RECYTATORSKI

Dnia 21 maja 2019 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Modliborzycach odbyły się gminne eliminacje 38 Małego Konkursu Recytatorskiego. W konkursie wzięły udział uczennice naszej szkoły: Maria Ziółkowska kl. I, Julia Walczak kl. I, Emilia Dziewa kl. II, Natasza Wieczorek kl. II, Olga Żurawicz kl. IV, Zuzanna Dziewa kl. IV i Angelika Grzegórska kl. IV.

Do kolejnego etapu nominacje otrzymały: Natasza Wieczorek

kl. II, Emilia Dziewa kl. II i Zuzanna Dziewa kl. IV. Eliminacje powiatowe odbyły się 23 maja 2019 r. w Janowskim Ośrodku Kultury w Janowie Lubelskim. Emilia Dziewa zajęła III miejsce a Natasza Wieczorek otrzymała nominację do Turnieju Wojewódzkiego 38 Małego Konkursu Recytatorskiego, gdzie zaprezentowała swój talent 4 czerwca 2019 r.

Goście dziękujemy naszym uczennicom i życzymy wielu sukcesów w kolejnych konkursowych zmaganiach.

M. Michna

WYCIECZKA DO DOBOSZÓWKI

5 czerwca 2019 r. uczniowie klas I - III i przedszkolaki uczestniczyli w wycieczce do Doboszówki. Uczniowie wzięli udział

w warsztatach edukacyjnych "Od ziarenka do bochenka", podczas których dowiedzieli się, skąd się bierze i z czego powstaje chleb, nauczyli się rozpoznawać zboża i powstałe z nich mąki, młócili cepem, czyścili ziarna, mielili zboża w ręcznych żarnach, przygotowywali ciasto, a potem robili z niego chlebki. Dodatkową atrakcją było robienie masła w dawniej używanej maślnicze. Warsztaty pozwoliły również dzieciom poznać świat zwierząt, dzięki którym dowiedzieli się, co jedzą zwierzęta, jak należy je karmić, dotykać, pielęgnować. Dzieci miały również możliwość przejażdżki na koniu. Zwieńczeniem wycieczki były zabawy na placu zabaw. To była bardzo udana wyprawa.

G. Orzeł

PRZEDSZKOLAKI W BAŁTOWIE

Wczesnym rankiem 12 czerwca 2019 r. przedszkolaki z grupy „Skrzaty” wraz ze swoimi rodzicami i rodzeństwem wyruszyły na wycieczkę do Parku Jurajskiego w Bałtowie. Po dotarciu do celu, entuzjazm wśród dzieci wzbudziło zwiedzanie Bałtowskiego Zwierzyńca. Górną część zwierzyńca zwiedzaliśmy jadąc pomarańczowym amerykańskim autobusem po sektorach zamieszkałych przez: wielbłądy, lamy, strusie, owce, jelenie, dziki, alpaki, kozice itp. W dolnej części dzieci oglądały wiele gatunków ptaków, zarówno pochodzących z naszego kraju, jak również tych egzotycznych oraz ssaki takie jak: osły, kozy, szopy, małpy, skunksy, surykatki.

Zwiedziliśmy także Park Miniatur zabytków polskich - zamki, pałace, kościoły ratusze wybudowane w Polsce wiele lat temu. Duże wrażenie i wiele radości przyniosły przedszkolakom zabawy w Parku Rozrywki. Huśtawki, zjeżdżalnie trampoliny, pontony, statek piracki to pochłonęły dzieci bez reszty. Po zabawie w Parku Rozrywki wszyscy

z wielkim apetytem zjadali pyszny obiad. Kolejną atrakcją wycieczki było zwiedzanie Bałtowskiego Parku Jurajskiego, gdzie mogliśmy zobaczyć naturalnej wielkości dinozaury, poznać ich sposób życia i zwyczaje. W Muzeum Jurajskim dzieci obejrzały różnego rodzaju skamieniałości. Były to: kości dinozaurów, szczątki morskich gadów, zęby rekinów, koralowce i glononogi. Na zakończenie wizyty w Bałtowie odwiedziliśmy Sabatówkę z żyjącymi tam czarownicami i leśnymi czarodziejami. Przejście tunelem wśród czterech pór roku było nie lada wyzwaniem dla dzieci. Na końcu udaliśmy się do sklepu z pamiątkami, aby przywieźć do domu coś, co będzie nam przypominało ten dzień pełen wrażeń. Do domu dzieciaki wracali nieco zmęczone, ale zadowolone z wrażeń, jakie przyniosła im wycieczka w świat dinozaurów. Dziękujemy wszystkim za udział w tej wspaniałej przygodzie i zapraszamy za rok.

Kaproń Agnieszka

„JAK PRZYGODA TO TYLKO W WARSZAWIE...”

17 czerwca 2019 roku uczniowie naszej szkoły wraz z opiekunkami oraz chętnymi rodzicami udali się na jednodniową wycieczkę do Warszawy. Zwiedzanie rozpoczęliśmy od Starego Miasta, gdzie znajduje się Kolumna Zygmunta III Wazy. Tutaj spotkaliśmy się z przewodnikiem, który opowiedział nam krótką historię warszawskiej starówki. Oczywiście musieliśmy się udać do warszawskiej Syrenki, uwieczniliśmy jej wizerunek na pamiątkowym zdjęciu. Wracając do autokaru skręciliśmy na Plac Piłsudskiego, by tam zobaczyć Grób Nieznanego Żołnierza – symboliczną mogiłę upamiętniającą bezimiennych żołnierzy poległych w obronie ojczyzny.

Kolejnym punktem było zwiedzanie, niezwykle ważnego dla uczestników wycieczki obiektu - Stadionu Narodowego. Wśród uczestników było wielu kibiców piłki nożnej i wizyta na tym obiekcie była spełnieniem ich marzeń. Mieliśmy możliwość wejścia do szatni, w której przebywają przed meczem i w trakcie przerwy piłkarze.

Ostatnim i najważniejszym punktem naszej wycieczki był pobyt w Centrum Nauki Kopernik. Jest to wspaniały ośrodek nauki, którego misją jest rozbudzanie ciekawości, wspomaganie samodzielnego poznawania świata i uczenia się. Wszyscy mogliśmy poznać prawa nauki poprzez samodzielne przeprowadzanie doświadczeń na interaktywnych wystawach. Mieliśmy okazję własnoręcznie dokonywać wielu doświadczeń naukowych, zobaczyć na własne oczy mechanizmy funkcjonowania ludzkiego organizmu, urządzeń, wszechświata i wielu innych aspektów otaczającego nas świata. Wybór Warszawy, jako kierunku na szkolne wycieczki, jest bardzo trafny. Stolica jest bowiem miejscem, które zobaczyć musi każdy, nie tylko ze względów politycznych. Warszawa jest ważna pod względem historycznym - to symbol ludzkiej solidarności i wspólnej pracy-gdyż została odbudowana przez Polaków ze zgliszczy.

Słowa podziękowania kierujemy do biura podróży Flis Travel, które współpracuje z nami od kilku lat. Wdzięczni jesteśmy opiekunom: p. Marii Piotrowskiej, P. Dorocie Rząd, p. Ewie Kamińskiej-Rząd, p. Małgorzacie Wiśnińskiej. Serdecznie dziękujemy organizatorce owego przedsięwzięcia p. Dorocie Żurawicz.

Uczestnicy

W HOLLYWOODZKIM STYLU – GALA OSKAROWA W NASZEJ SZKOLE

19 czerwca 2019 r. uczniowie ostatniej klasy gimnazjum po uroczystej mszy św. pożegnali się ze szkołą. Były nagrody, wyróżnienia i... wzruszenia. Tych ostatnich dostarczyła klasa VII, która przygotowała dla odchodzących uczniów piękne upominki oraz gala „Oskarów”, bo w takiej konwencji młodzież przygotowała część artystyczną. Galę mieli poprowadzić Angelina Jolie oraz Brad Pitt. Niestety, Angelina nie miała z kim zostawić dzieci, a Brad miał katar, a poza tym nie wstaje przed 12.00 w południe (oczywiście czasu amerykańskiego)! Na szczęście nieobecni zostali godnie zastąpieni przez Olę Góreczną i Kubę Krzysztonia, którzy w roli prowadzących Galę sprawdzili się znakomicie.

Uroczystość rozpoczęła się od powitania gości. Następnie uczniowie przedstawili nominacje w poszczególnych kategoriach oraz przyznali statuetki-karykatury. Oto nagrodzeni absolwenci:

Supermózg Roku – Gabriela Nosal

Kujon Roku – Paulina Wieczorek

Dusza Artystyczna Roku – Weronika Bryk

Wędkarz Roku – Kuba Skupiński

Mechanik Roku – Damian Dudek.

„Ostatni gimnazjaliści” dedykowali swoje sukcesy i osiągnięcia rodzicom, wychowawcom, nauczycielom, pracownikom obsługi i uczniom. Absolwenci deklamowali piękne wiersze w dowód wdzięczności za zaangażowanie, trud i wszelką pomoc otrzymaną w ich podróży edukacyjnej. Rodzice otrzymali od dzieci bukiety kwiatów, zaś nauczyciele i pracownicy obsługi certyfikaty i róże.

Najwyższe wyniki w nauce uzyskały ex aequo Paulina Wieczorek i Gabriela Nosal. Gratulacje i nagrody absolwentki przyjęły z rąk pana Burmistrza Witolda Kowalika i Przewodniczącego Rady Gminy pana Adama Kapusty.

Nagrody rzeczowe za osiągnięcia sportowe odebrały trzy uczennice: Paulina Wieczorek, Gabriela Nosal i Weronika Bryk. Najwyższy wynik z egzaminu gimnazjalnego uzyskała Gabriela Nosal. Nagrodę

Dyrektora Szkoły wręczyła jej pani Małgorzata Wiśnińska.

W tym roku docenieni zostali również członkowie poczty sztandarowego. Za swoją wzorową postawę i godne reprezentowanie szkoły na różnych uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych otrzymali

z rąk pani Marii Piotrowskiej atrakcyjne nagrody rzeczowe. Taka formuła zakończenia roku potwierdza, że w naszej szkole żaden uczeń nie jest anonimowy, a indywidualne walory i predyspozycje każdego z nich dostrzegamy i trafnie nagradzamy.

Ostatnią częścią uroczystości był poczęstunek dla zaproszonych gości, nauczycieli, pracowników obsługi, absolwentów i klasy VII SP przygotowany przez rodziców.

Naszym Absolwentom życzymy słonecznych wakacji oraz udanego startu w nowych szkołach. Serdecznie dziękujemy rodzicom za wszelką pomoc i życzliwość.

J. Zbiżek

Foto. ZPO Stojeszyn

ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. JANA KOCHANOWSKIEGO W WIERZCHOWISKACH DRUGICH

Z ŻALEM POŻEGNALIŚMY KIEROWNIKA SZKOŁY, PANA EDWARDA MICHALCZYKA

W każdej chwili musimy być gotowi na odejście bliskich nam osób lub siebie samych. Każde odejście napawa nas smutkiem, żalem, bo zawsze jest za wcześnie, bo jeszcze jest tyle do zrobienia.

25 sierpnia 2019 r. w Chodlu odbyła się uroczystość pogrzebowa Pana Edwarda Michalczyka, który jeszcze nie tak dawno był u nas w kościele, rozmawiał ze znajomymi, z byłymi uczniami i był jak zwykle - serdeczny, miły, uśmiechnięty. Jeszcze słyszymy słowa wiersza napisanego na stulecie naszej szkoły w 2016 r.

Pan Edward Michalczyk zaczął pracę w naszej szkole w Wierchowiskach w 1962 roku. Wcześniej pracował w rodzinnych Zdziłowicach oraz Godziszowie. W Wierchowiskach pracował początkowo na stanowisku

nauczyciela biologii i chemii, a od 1 września 1965 roku do 1970 roku pełnił funkcję kierownika szkoły. W tym czasie podjął się budowy szkoły w naszej miejscowości. Dzięki jego zaangażowaniu, współpracy z nauczycielami i rodzicami został oddany w lutym 1967 roku nowy, piękny i przestronny budynek naszej szkoły, który służy nam do dzisiaj. Pan Edward był człowiekiem wierzącym i postępował zgodnie ze swoim sumieniem. W 1970 roku za to, że posłał syna do Pierwszej Komunii Świętej został przeniesiony do Liceum Ogólnokształcącego w Komarówce.

Żegnamy oddanego naszej szkole w Wierchowiskach: nauczyciela, wychowawcę i kierownika szkoły.

Spoczywaj w pokoju!

Dyrektor, Nauczyciele, Pracownicy,
Uczniowie oraz Rodzice
ZS w Wierchowiskach

NARODOWE CZYTANIE

Jak co roku, nasza szkoła chętnie włączyła się w akcję Narodowego Czytania 8 Nowel Polskich zaproponowanych i wybranych przez Parę Prezydencką. Słowa Pana Prezydenta Andrzeja Dudy: wspólnym mianownikiem wszystkich 8 lektur jest polskość w połączeniu z treściami uniwersalnymi, refleksją nad człowiekiem i społeczeństwem.

We wspólnym czytaniu uczestniczyli wszyscy uczniowie klas I–VIII szkoły podstawowej, nauczyciele, dyrektor oraz wszyscy pracownicy szkoły. Spośród 8 propozycji wybór padł na „Katarynkę” Bolesława Prusa. Do głośnego odczytania fragmentów lektury zostali wytypowani przedstawiciele klas III–VIII, nauczycieli i pan dyrektor Piotr Jaskowski. Wszyscy słuchacze z powagą i zadumą wsłuchiwali się w słowa lektury. Ostatni fragment o historii pana Tomasza i niewidomej dziewczynki odczytał p. dyrektor, na zakończenie dziękując wszystkim za pomoc w organizacji i udziale w akcji.

Joanna Nieściur

foto. ZS Wierchowiska

CZAS WOJNY I OKUPACJI W MODLIBORZYCACH

Latem 1939 roku społeczność gminy Modliborzycy nie przeczuwała nadchodzącego dramatu. Wojna wydawała się być odległa i nie zagrażać mieszkańcom niewielkiej gminy.

Wokół kościoła poczyniono wiele (widocznych do dziś) inwestycji. "W 1935 roku zakupiono nowy 320 kg. dzwon"¹. Ówczesny samorząd gminy Modliborzycy borykał się z problemem otwarcia szkoły I stopnia w Michałowce². Zwykle problemy i inwestycje średniozamożnej polskiej gminy i parafii. Jeśli już mówiono o wojnie, to nastroje mieszkańców były nader optymistyczne. Tymczasem już 8 września 1939 roku miało miejsce pierwsze bombardowanie Modliborzycy i okolicznych miejscowości, byli ranni i zabici³. Po ponad dwudziestu latach wojenna apokalipsa znów nawiedziła spokojne tereny "u bram Roztocza".

Od 13 września przez Modliborzycę przejeżdżały oddziały armii Lublin gen. Piskora oraz Warszawska Brygada Pancerno-Motorowa płk. Stefana Roweckiego. Wojska polskie kierowały się w kierunku Lwowa⁴. Wraz z rozwojem sytuacji rozkazy zostały zmienione a oddziały Wojska Polskiego wzięły udział w bitwie pod Tomaszowem Lubelskim. W ślad za wojskiem nadleciały niemieckie samoloty. W godzinach porannych 15 września Modliborzycy zostały zbombardowane po raz drugi. "W tym dniu nad Modliborzycami i okolicą przeleciały 3 eskadry samolotów. W sumie było ich 40. Zrzucano 240 bomb. Na ogród plebański, gdzie stacjonowali polscy żołnierze, spadło ich 6. Zabity one 6 żołnierzy a wielu z nich zostało rannych. Były też ofiary wśród ludności cywilnej. Centrum Modliborzyc zostało spalone"⁵. "Podczas nalotów z 8 i 15 września zginęło ok. 87 osób, a wśród nich żołnierze i urzędnicy instytucji ewakuowanych z Grudziądza"⁶. Wspominający te wydarzenia są zgodni w swoich relacjach "Doktor (miejscowy felczer Kazimierz Zieliński) cały we krwi rannych dezynfekował rany, opatrywał, nie odpoczywał"⁷. W ilu przypadkach znowu był powiernikiem ostatniej woli? Ilu ludzi uratował życie? W ilu przypadkach przegrał walkę o życie pacjenta? Tego nie dowiemy się nigdy. Nie był to koniec wydarzeń związanych z wojną obronną 1939 roku, na terenie Modliborzycy i okolicznych miejscowości. Dnia 26 września w Modliborzycach znaleźli się eskortowani przez Niemców jeńcy wojenni z polskich jednostek rozbitych pod Tomaszowem Lubelskim. Polskich żołnierzy umieszczono przy kościele. "Wpędzono nas za ogrodzenie otaczające kościół. Rozstawiono liczne karabiny i wartowników obok płotu [...]. Wydawało się, że wszystkie kobiety w Modliborzycach wnosiły ogromne gary i stawiały je pod płotem w wyznaczonym przez Niemców miejscu"⁸.

OKOLICE KOŚCIOŁA PO ZBOMBARDOWANIU 1939 R.

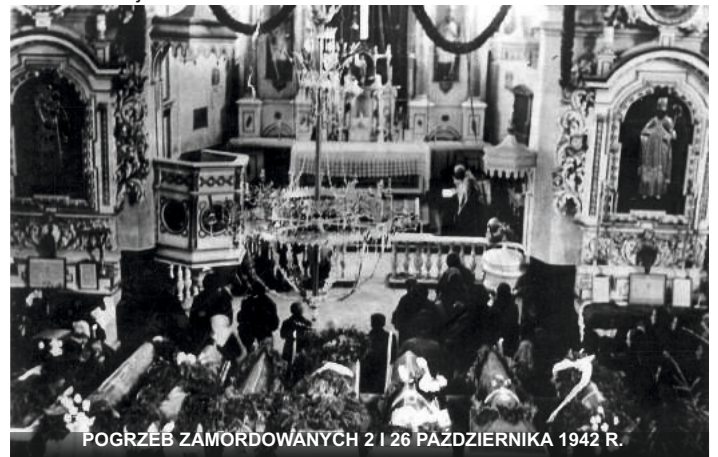

MODLIBORZYCE PO ZBOMBARDOWANIU 1941 R. - WIDOK Z WIEŻY KOŚCIOŁA

W końcu września 1939 roku pomiędzy Janowem Lubelskim a Szastarką rozegrała się jedna z batalii kampanii wrześniowej. W południowej Lubelszczyźnie znalazło się kilka licznych jednostek Wojska Polskiego. W myśl rozkazu Naczelnego Wodza miały dotrzeć w miejsce koncentracji na przedmościu rumuńskim. Podczas narady w Sobieskiej Woli dowództwo nad całością sił zostało przekazane płk. Tadeuszowi Zieleniewskiemu. Ustalono, że do granicy z Rumunią zgrupowanie będzie się przebijając trzema kolumnami marszowymi. Dowództwo polskie zdawało sobie sprawę, że drogę na południe blokowała niemiecka 27 Dywizja Piechoty. Bitwa była więc nieunikniona, chociaż siły strony polskiej nie dorównywały 27 DP, liczyły w przybliżeniu: cztery pułki piechoty, pułk kawalerii, batalion saperów i dwa dywizyjony artylerii⁹. Trzeba jeszcze dodać o kończących się rezerwach amunicyjnych po stronie polskiej. Dnia 28 września maszerująca z Bychawy na Blinów- Polichnę grupa płk.

Leona Koca startła się z czołową 27 DP, ubezpieczającą siły niemieckie rozlokowane wokół Kraśnika. Druga kolumna, dowodzona przez płk. Władysława Filipkowskiego, nacierała przez Wysokie- Zdziłowice- Godziszów, w kierunku Janowa. Trzecie polskie zgrupowanie płk. Władysława Płonki rozwijało natarcie przez Żółkiewkę- Turobin- Chrzanów, w kierunku Działowa, gdzie startło się z dywizyjnym przeciwpancernym wchodzącym w skład 27 Dywizji Piechoty¹⁰. Właśnie natarcie najsilniejszego zgrupowania płk. Filipkowskiego odniosło największy sukces. Wojsko Polskie zajęło Janów Lubelski, a Niemcy rozpoczęli odwrót w kierunku północnym, na Modliborzycy- Polichnę, wprost na zgrupowanie płk. Koca. Polskie natarcie załamało się jednak wobec odsieczy wystanej z Kraśnika. Zieleniewski nakazał swoim oddziałom odwrót w rejon wsi Momoty Górne- Kąty. Niestety, bohaterskim żołnierzom Wojska Polskiego nie udało się dotrzeć do granicy rumuńskiej. W rejonie Krzemienia reszta zgrupowania płk. Koca została wzięta do niewoli przez czerwonoarmistów a w rejonie miejscowości Bukowa Rosjanie rozbroili zgrupowanie płk. Zieleniewskiego¹¹. Mimo odniesionego sukcesu Niemcy wciąż obawiali się ataku ze strony polskiej. Jeden meldunek niemieckiego IV Korpusu położeniu 27 Dywizji Piechoty i reszty wojsk polskich donosi: "...Wydaje się pożądane pozostawienie ubezpieczeń 27 Dywizji w celu dokładnego oczyszczenia wymienionego wyżej obszaru na linii Modliborzycy- Turobin"¹².

Na terenie gminy Modliborzycy znaleźli się uchodźcy z poznańskiego oraz Żydzi z Wiednia i z Pragi. Wiosną 1941 r. Niemcy przywieźli do Modliborzycy dużą grupę Żydów z Wiednia i Pragi Czeskiej. Bez mała tysiąc osób rozlokowano w domach na terenie osady. Należy dodać, że po bombardowaniach z września 1939 roku wiele domów nie zostało jeszcze odbudowanych. Natomiast przybyli w większości nie należeli do ludzi przywykłych do trudnych warunków bytowania. "Było wśród nich 4 profesorów uczelni medycznych i 11 lekarzy ze stopniem doktora oraz wielu dentystów i naukowców"¹³. Ludzie nawykli do dostatniego i spokojnego życia, w środku śrogięj zimy znaleźli w niezamównej zniszczonej wojną osadzie. "W ciągu kilku zimowych miesięcy ci ludzie zginęli tam z głodu, tyfusa i zimna, bo nie byli przystosowani do takich trudnych, prymitywnych warunków bytowania"¹⁴. Wielu pochowano w zbiorowych mogiłach w miejscowym kierkucie. "Każdego dnia trafiało do takich mogił dziesiątki wywożonych wozami, bo kto nastarczyłby chować z zachowaniem wymogów pełnego obrządku, wynoszenia na marach, z wynajętymi płaczkami itd"¹⁵. W podobny sposób opisuje te dramatyczne wydarzenia Sabina Dziadosz: "Jaka była nędza i głód, jak ci ludzie nie przywykli do takich trudnych warunków padali jak muchy z głodu i chorób. Każdego dnia, szczególnie w czasie zimy wywożono na kierkut dziesiątki trupów i chowano w zbiorowych mogiłach"¹⁶. Nie brakło przypadków, gdy miejscowi gospodarze ratowali z narażeniem życia swoich sąsiadów - Żydów. W zabudowaniach gospodarstwa Aleksandra i Saby Dziadoszów z Modliborzycy schronienie znalazł Wiliam Toytman i miejscowy Żyd o nazwisku Śpiewak, który wcześniej "znalazł schronienie w zabudowaniach u Lutka Orłowskiego"¹⁷. Po latach Wiliam Toytman pisał do państwa Dziadoszów: "Za ocalenie żądam, czego chcesz, a nie odmówię nawet własnej krwi"¹⁸.

POGRZEB ZAMORDOWANYCH 2 I 26 PAŹDZIERNIKA 1942 R.

Podczas okupacji na terenie gminy Modliborzycy działało kilka organizacji niepodległościowych: Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Bataliony Chłopskie (BCh). Członków tych organizacji aresztowano w czasie nasilenia niemieckich akcji represyjnych we wrześniu i październiku 1942 roku. Wielu działaczy i osób powszechnie szanowanych rozstrzelano lub zamęczono na terenie więzienia w zamku lubelskim. Tego samego dnia (2 października 1942 r.) okupanci dokonali pacyfikacji wsi Kalenne. Wielu mieszkańców tej miejscowości zabito a zabudowania podpalono. Dym płonących zabudowań dostrzeżono w odległych o kilka kilometrów miejscowościach. Strażacy z OSP Modliborzycy i OSP Dąbie ruszyli na pomoc. Druhowie musieli mieć świadomość, że decyzja o podjęciu akcji była szczególnie niebezpieczna, otóż próba udzielenia pomocy w takim przypadku mogła być surowo karana¹⁹. Dla przykładu podczas pacyfikacji wsi Karpiówka koło Kraśnika "żandarmi zatrzymali

spieszających do pogorzelniska strażaków" i nie pozwolili podjąć im akcji ratunkowej²⁰. W tym przypadku żandarmi wyrazili zgodę na akcję ratunkową. Dlaczego tak postąpili? Można tylko domniemywać²¹. Możliwe, że Niemcy obawiali się pożaru dużego kompleksu leśnego, możliwe, że to właśnie drухowie z OSP przekonali żandarmów o konieczności podjęcia przez nich akcji ratunkowej.

W końcu lipca 1944 roku Armia Czerwona zbliżała się do linii Wisty. W Modliborzycach Niemcy przygotowali się, aby stawić czerwoniarzom zdecydowany opór. Przygotowano stanowiska dla artylerii i ciężkich karabinów maszynowych. W środku upalnego lata, podczas lipcowej suszy bardzo łatwo mogło dojść do prawdziwej pożogi. Władze okupacyjne nakazały sekcjom zawodowym i ochotniczym straży pożarnej utrzymywanie stanu gotowości²². Mimo wszystko po kilkunastu godzinach walk straty nie były duże. Ogniem zajęły się zabudowania gospodarcze rodziny Szpyrów koło Modliborzyc i remiza strażacka w Wierchowiskach, a zniszczeniu uległy organistówka, sąsiadująca z kościołem modliborzycyckim, oraz mosty w okolicach Wierchowisk i na Sannie za Modliborzycami²³. Świadkowie tych wydarzeń twierdzili po latach, że podczas walk zarówno Rosjanie, jak i Niemcy nie używali pocisków zapalających, dlatego nie doszło do spalenia Modliborzyc i okolicznych wsi²⁴.

Modliborzycę i okoliczne miejscowości zajęli czerwoności z 31 Korpusu 3 Armii Panczernej gen. Pawła Rybka²⁵.

Marek Mazur
zdj. zbiory U. Bzdyra

¹ J. Brzozowski Ks. Stanisław Rybka Proboszcz parafii w Modliborzycach w latach 1927- 1958, "Wieści Gminne" nr 20, Modliborzycy 2010, s.20.

² Archiwum Państwowe w Lublinie, Oddział w Kraśniku, sygn. 156, k.86.

³ D. Kossakowski, Moje harcerstwo zaczęło się w Modliborzycach, Korzenie Janowskie nr.10, s.80.

⁴ L. Głowacki, Kampania wrześniowa na Lubelszczyźnie w 1939 roku, cz.I s.83, Lublin 1966.

⁵ J. Brzozowski Ks. Stanisław Rybka Proboszcz parafii... "Wieści Gminne" nr 20, Modliborzycy 2010 s.20.

⁶ U. Bzdyra, Rys historyczny Modliborzyc [w:] Wieści Gminne 350 lat lokacji

Modliborzyc", Modliborzycy 2011, s.10.

⁷ Relacja Zofii Królikowskiej Soworak.

⁸ S. Konopka, Garść wspomnień z wojny i okupacji niemieckiej w Modliborzycach w l. 1939- 1945, (Wspomnienia ppor. Stanisława Piotrowskiego z 2 Pułku Strzelców Konnych z Hrubieszowa), "Wieści Gminne", nr 5 (Modliborzycy 2006), s.22.

⁹ W. Szymanek, Z dziejów powiatu janowskiego i kraśnickiego w latach 1474- 1975, Kraśnik 2003, s.107.

¹⁰ Relacje i opisy "Bitwy pod Szastarką" często są sprzeczne i różnią w wielu szczegółach; Tamże, s.108.

¹¹ Cz. Grzelak, Agresja Sowiecka na Polskę w świetle dokumentów 1939 roku. Działania wojsk Frontu Ukraińskiego, Warszawa 1996, t. 2, dok. nr. 166, s. 247- 249.

¹² Tamże, dok nr. 163, s.242- 243.

¹³ U. Bzdyra, Rys historyczny...s.10.

¹⁴ A. Dziadosz, Aby dać świadectwo prawdzie, "Wieści Gminne" nr 33, Modliborzycy 2013, s.22

¹⁵ Tamże, s.22

¹⁶ List Sabiny Dziadosz do syna Aleksandra, napisany 13 grudnia 1991 roku, udostępniony przez Zygmunta Jaremkiewicza.

¹⁷ Niepublikowane wspomnienia Alicji Dziadosz pochodzące ze zbiorów prywatnych Zygmunta Jaremkiewicza.

¹⁸ List Williama Toytmana do państwa Dziadoszów ze zbiorów prywatnych Zygmunta Jaremkiewicza.

¹⁹ Dziennik Rozporządzeń dla Generalnego Gubernatorstwa nr 36, Kraków 29 kwietnia 1941, Rozporządzenie o ochronie przed pożarami w Generalnym Gubernatorstwie

²⁰ Monitor Polski z 1947 nr.25 poz.170 Uchwała Prezydium Krajowej Rady Narodowej z dnia 19 sierpnia 1946 r. o odznaczeniach wsi w Województwie Lubelskim za pomoc udzielaną oddziałom partyzanckim w czasie okupacji.

²¹ Tamże, wśród wymienionych akcji ratunkowych i sekcji OSP wymieniona jest wieś Kalenne i OSP Modliborzycy- Dąbie.

²² W przypadku OSP Modliborzycy i Dąbie nie zachowały się tego typu wytyczne dla straży, ale taki rozkaz otrzymały OSP Kraśnik, Dzieżkowice, Zaklików.

²³ D. Szulc, J.K. Cybulak: Życie codzienne i konspiracja na terenie gminy Modliborzycy w okresie od września 1939 do lipca 1944 [w:] Modliborzycy studia z dziejów miejscowości i gminy, praca zbiorowa pod redakcją Dominika Szulca, Lublin –Modliborzycy 2014-2015, s.511.

²⁴ Relacja Dariusza Kossakowskiego i relacja Stefana Jakubca byłego artylerzysty weterana kampanii wrześniowej.

²⁵ Potyrała B. Szulfiłk W.: Trzygwiazdkowi generałowie i admirałowie radzieckich sił zbrojnych z lat 1940- 1991, Częstochowa 2001.

JAN PIETRAS I JEGO CZASY - SŁOWEM DOPOWIEDZENIA

NASZ NAUCZYCIEL

*Wyrosłeś w wiosce ciągnącej się sznurkiem
Nad brzegiem Sanny pagórkami.
Skończyłeś studia być może w trudach,
Lecz nie kochałeś się w pańskich nudach.*

*Co w mieście czułeś, widziałeś,
Do nas, do wioski przynieść chciałeś.
Chociaż z początku było Ci trudno,
Działaleś, nie chciałeś, by było tu nudno.
Przed czterdziestu laty noc cudna,
Na twoim placu dom z płótna.
Tam pierwszy teatr – widok nieznanym, nowy
Odegrał lud prosty, wioskowy.
Chociaż połowa była z papieru
I że na piasku ławek szeregi,
Lecz sala pełna zawsze po brzegi.*

*Rzekłeś: „Potrzebny nam dom”.
Nie mając placu, w zapadłym dole
Zrobiono nasyp w trudzie, mozołe.
I jak mrówki igliwie sosen
Zwożono drzewo z obydwu wiosek.*

*Wspólnymi siły zbudowano dom.
Świetlica – to właśnie on.
Dom kochany, silny, trwały,
Bo nasze ręce go zbudowały.
Tu pod dachem tym,
Miły Panie Kierowniku, pod okiem twym
Młodzież corocznie nocą majową
Odgrywa sztukę inną, nową.*

*Stąd rozchodził się młodzieży śpiew.
Tutaj do pracy nowej jak zew
Słowem zachęty silny jak lew
Zbierałeś braci w długie wieczory.
Czytałeś pisma czy też gazety.
Nie ma człowieka by miał zalety takie jak Ty.
Nie ma równego twojej osobie.
Kochany Panie, życzymy Tobie długich, szczęśliwych, spokojnych dni.
Serdeczne dzięki składamy Ci.*

Władysława Szpyt

W numerze 55 z czerwca 2019 roku „Wieści Gminnych” w artykule „Jan Pietras i Jego czasy” znalazła się pomyłka. Zamieszczone zdjęcie nie jest z 1945 roku. Wykonał je syn p. Pietrasa –Edward/ student fizyki/ we wrześniu 1957r. Są tam dzieci z Dąbia i Słupia – uczniowie klasy I Szkoły Podstawowej w Dąbiu (od lewej strony – Tadeusz Myszak, Edward Myszak, Stanisław Sudół, Jan Tylus, Bogumiła Ludian, Anastazja Giżka, Wiesława Szpyt, Krystyna Jaskowiak, Helena Ciupak, Antoni Szpyt, Stanisława Siatka, Alfred Karczmarski, Stanisław Stański, Marian Igras – dwie osoby - nie wiemy, kto to jest).

Oprawę plastyczną, przygotowaniem strojów nie zajmowała się p. Marta Arent (miała wtedy 10 lat), tylko p. Aniela Pietras – żona p. Pietrasa. Ponadto wśród aktorów można było wymienić p. Zenobię Dycha, p. Barbarę Kucharską, p. Jana Jarzynkę, gdyż to oni i p. Bogdan Arent grali główne role w sztuce „Szkice węglem” – za co m.in. otrzymali nagrodę (wyposażenie świetlicy) opisane w artykule, co wspomina z wielkim sentymentem p. Kucharska.

Szkoła prowadzona przez p. Pietrasa i p. Zenobię Dycha była naprawdę wysokiego poziomu (byłem uczennicą tej szkoły). Pani Dychowa przygotowywała z dziećmi recytacje, sztuki teatralne, co z uznaniem dla dzieci i Pani akceptował p. Pietras. Każde pokolenie miało udział w akademiach, imprezach odbywających się w Dąbiu.

Pan Pietras miał wielki talent organizacyjny i wielki autorytet wśród społeczeństwa Dąbia i Słupia, bo żeby zaangażować do prac społecznych, do życia kulturalnego ludzi, którzy plugiem konnym orali, kosą kosili, rękami zbierali zboże, cepami bądź maszyną „sztychtówką” młócili – znaleźli czas na wszystko i robili to z entuzjazmem .

Niech puentą zasług pana Pietrasa dla wsi Dąbie i nie tylko, będą wiersze napisane przez Władysława Szpyt, w którym znajduje się m.in. wers: „**Nie ma człowieka, by miał zalety takie jak Ty**”.

W. Bielak

Wiersz był recytowany przez przedstawicieli trzech pokoleń, podczas uroczystości pożegnana na emeryturę nauczyciela – społecznika pana Jana Pietrasa./

DĄBIE

Wieś istniejąca już w XV w., stanowiąca początkowo część Słupia. Dokładna data powstania miejscowości jest trudna do określenia. Wiadomo natomiast, że ziemię, na których powstało Dąbie, stanowiły własność rodziny Dłutów. W protokole wizytacji z 1592 r. wspomniane jest pierwszy raz „Dambje - własność kościelna”. Natomiast z wizytacji bpa Zadzika z 1637 r. dowiadujemy się, że płacona jest dziesięcina z wioski Dąmbie. Właścicielami Dąbia w XVII w. byli bracia Chobrzyńscy. Prawdopodobnie wskutek przemarszu wojsk przez Modliborzyce oraz wojen północnych, które poczyniły szkody w majątku Słoniewskiego, zniszczeniu uległo i Dąbie¹. Na początku XVIII w. wieś nabył Samuel Nahorecki, starosta kotelnicki, włączając ją do dóbr modliborzyckich. Wieś powoli rozwijała się i już w 1750 r. mieszkało w niej 20 gospodarzy. Był także młyn i staw rybny. Na gruntach dworskich w Dąbiu co najmniej od 1739 r.

DROGA NA DĄBIE

funkcjonowała założona nad rzeką Sanną papiernia. W 1808 r. została przekształcona w manufakturę, zatrudniając w szczytowym okresie 23 osoby. W papierni wyrabiano grube gatunki papieru i tektury a ogólną produkcję roczną szacowano na 6000 rubli srebrnych². W Dąbiu w 1788 r. istniały zabudowania dworskie oraz funkcjonował browar. Po śmierci ostatniego z Nahoreckich potomka linii męskiej, dobra modliborzyckie, wśród których znajdowały się włości w Dąbiu, przejęły córki Samuela Nahoreckiego - Teofila i Teresa. Początkowo siostry wspólnie zarządzały majątkiem, lecz później doszło do podziału dóbr, włości na Dąbiu przypadły Antoniemu i Teresie Dolińskim. W następnych latach z racji, że Antoni

OTWARCIE DROGI SŁUPIE - DĄBIE

Doliński, żonaty z Nahorecką, nie miał potomka, Dąbie w 1804 r. otrzymał jego bratanek Feliks Doliński³. W 1862 r. wieś wraz z włościami zakupił Gorzkowski.

Na terenie dóbr modliborzyckich od wielu lat Dąbie zaliczane było do bogatszych wsi. Niektórych włościan mieszkających w Dąbiu stać było na utrzymanie parobka i służącej. Zamieszkujący tam gospodarze oprócz pól pańszczyźnianych, użytkowali także pola czynszowe. W 1827 r. znajdowało się w Dąbiu 29 domów, w których mieszkało 159 osób. Dzięki reformie z 1864 r. przeprowadzone wówczas uwłaszczenie zaowocowało

OTWARCIE UNIWERSYTETU NIEDZIELNEGO W DĄBIU

nadaniem chłopom praw własności działek, które użytkowali od stuleci. W tym to roku uwłaszczonych zostało 25 włościan z Dąbia. Najwspanialszy rozkwit wsi Dąbie przypada na lata okresu międzywojennego. Wieś dynamicznie rozwijała się, w 1921 r. liczyła już 54 domów i 345 mieszkańców. W Dąbiu powstała szkoła, straż pożarna oraz aktywnie działające Koło Młodzieży Wiejskiej „Siew”.

UNIWERSYTET NIEDZIELNY

Swoją aktywnością wśród mieszkańców Dąbia wyróżniał się p. Jan Pietras, nauczyciel w miejscowej szkole, członek Sejmiku Powiatowego (1928) i radny gminy w Modliborzycach. Dzięki jego inicjatywie oraz zaangażowaniu mieszkańców Dąbia w 1928 r. otwarto drogę łączącą Słupię z Dąbiem. W tym też roku w Dąbiu rozpoczęto budowę mostu w miejscu dawnego przepustu. W latach trzydziestych w Dąbiu swoją działalność rozpoczął Niedzielny Uniwersytet Powszechny dla dorosłych,

RADNI POWIATU JANOWSKIEGO - WŚRÓD NICH JAN PIETRAS

była to jedyna tego rodzaju działalność w powiecie. Dynamiczny rozwój wsi przerwała II wojna światowa. Nastąpiły aresztowania działaczy Batalionów Chłopskich – organizacji aktywnie działającej w tej miejscowości.

NOSZENIE WODY Z SANNY W WIADRACH LATA 50-TE

Dąbie to miejscowość usytuowana na prawym zboczu doliny Sanny, w której znajduje się cenny obszar źródłkowy tzw. Stoki Dąbskie oraz stawy rybne, stanowiące dodatkowy atut atrakcyjności tej miejscowości. W miejscowości mieszka obecnie 267 osób.

Urszula Bzdryra
foto. arch. prywatne U. Bzdryra

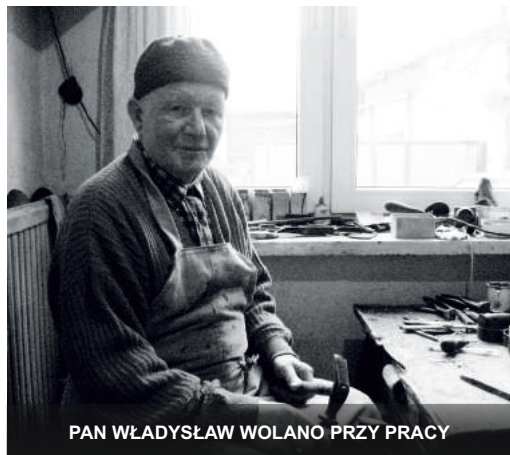
¹ Inwentarz z 1717 r. wymienia wiele pustek i zaledwie kilku gospodarzy mieszkających na Dąbiu.

² Filip Sulimierski, Władysław Walewski, Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego, t. I, s. 918

³ APM – Wykaz Hipoteczny, Dział spadkowy Antoniego Dolińskiego.

EKSPONATY Z MODLIBORZYC W MUZEUM WSI LUBELSKIEJ

Wakacyjna wycieczka do lubelskiego skansenu dostarczyła mi niezwykłych wrażeń. Podczas spaceru dotarłam do

PAN WŁADYSŁAW WOLANO PRZY PRACY

Prowincjonalnego Miasteczka. Przestrzeń zagospodarowano tu zgodnie z projektem muzealnym "Miasteczko prowincjonalne Europy Środkowej w Muzeum Wsi Lubelskiej". Wszystko tutaj ma przypominać miejscowość z lat 30. dwudziestego wieku. Miasteczko składa się z: kościoła, plebanii, sklepów, budynków mieszkalnych,

warsztatów.

W "domu z Wojślawic" umieszczono warsztat szewski. Znalazły się tu przedmioty z zakładu szewskiego pana Władysława Wolano

EKSPOZYCJA W LUBELSKIM SKANSENIE

KOLEKCJA KOPYT DREWNIANYCH

z Modliborzyc. W przygotowanej wystawie wykorzystano: dużą kolekcję drewnianych kopyt różnej wielkości, stół do pracy, zydeł, narzędzia i przybory do wyrobu obuwia. Na ścianie zawieszili fartuch roboczy.

Wymienione przedmioty trafiły do lubelskiego skansenu jako darowizna rodziny po śmierci pana Władysława Wolano w 1998 roku. Przez kilka lat w magazynach czekały na wykorzystanie w ekspozycji.

Od niedawna można oglądać je w warsztacie szewskim w skansenowskim prowincjonalnym miasteczku. Zwiedzając wystawę w Lublinie można przypomnieć sobie warsztat, w którym przez kilkadziesiąt lat pan Władysław świadczył usługi szewskie. Swoją pracą i fachowością służył mieszkańcom naszej miejscowości i klientom z rozległej okolicy.

Cieszy mnie, że w pięknym Muzeum Wsi Lubelskiej znalazły się przedmioty z Modliborzyc. Dzięki nim zostanie dłużej zachowana pamięć o wspaniałym człowieku i rzemieślniku, jakim był pan Władysław Wolano.

Zuzanna Skoczyńska

KRZYŻ I KAPLICZKA

Kapliczka Matki Bożej Różańcowej w Stojeszynie Drugim - wspomnienie

Z naszego krajobrazu 10 lipca 2019 roku bezpowrotnie zniknęła zabytkowa kapliczka Matki Boskiej Różańcowej, stojąca na skraju wsi Stojeszyna Drugi, tuż przy granicy ze Słupiem. Została ulokowana na wzniesieniu po lewej stronie drogi w kierunku do Modliborzyc, dobrze widoczna dla podróżnych. Te najstarsze przydrożne krzyże i kapliczki, które znamy, jak bohaterka tego tekstu, stoją z reguły przy dawnych szlakach handlowych i pielgrzymkowych. Nie zburzyły jej następujące po sobie walki zbrojne, omijały bomby padające w jej pobliżu w czasie II wojny światowej, i do niedawnego czasu była milczącym świadkiem życia wielu pokoleń ludzi i tej okolicy. Opis inwentaryzacyjny z 1953 r. w "Katalogu zabytków sztuki w Polsce", tom VIII, zeszyt 7¹ podaje: "KAPLICZKA. Z w. XIX. Murowana z kamienia, otynkowana, kwadratowa. Wewnątrz obiega belkowanie.

Daszek namiotowy z pazdurem, kryty blachą, pod którą gont. We wnęce

polichromia ze Św. Rodziną w. XIX oraz rzeźba Chrystusa Frasobliwego, ludowa²".

Bardziej cenne, bo naoczne są najwcześniejsze informacje o losach tego miejsca, pochodzące od mieszkańców Stojeszyna. Stała na polu należącym do kilku pokoleń rodziny Kapustów z Grabczychy. Wspomniane wyżej naścienne malowidła uległy zniszczeniu, zostały z czasem pobielone wapnem, natomiast drewnianą figurkę Chrystusa skradziono w końcu lat 60-tych ubiegłego wieku, świadkiem tego zdarzenia był ówczesny sołtys wsi Mateusz Flis. Pomimo starań mieszkańców, rzeźba nie została odzyskana. Przy obiekcie poprzez lata wykonywano prace pielęgnacyjne i naprawcze, jak gruntowny remont ok. 1980 roku (wyk. Czesław Jarzyńka i Zygmunt Kapusta), ale budowla do końca zachowała swój początkowy wygląd i tylko czas, warunki atmosferyczne zniszczyły niektóre drobne detale. Półkolistie zamknięte wnętrze kapliczki odgradzał pierwotnie drewniany płotek, na którym była zawieszana firaneczka; w ramach remontu został zastąpiony przez bramkę wykonaną z metalowych prętów w postaci siatki geograficznej, z krzyżykiem na szczycie. Wykonał ją Władysław Wójcik - kowal ze Stojeszyna Drugiego-Dwór. Kapliczka była otynkowana i pomalowana na biało. Na zwieńczeniu dachu znajdował się metalowy krzyżyk na podstawie w postaci księżycy. Do kapliczki na wzniesienie prowadziły schodki wycięte w pagórze. Był to duży obiekt o łącznej wysokości ok. 2 metrów. Ten typ budowli kapliczki, określane mianem domkowej, znajdziemy na terenie naszej gminy, choćby w Modliborzycach, Wolicy, Antolinie i (zbudowana współcześnie) w Majdanie Modliborskim.

Każdy krzyż przydrożny i kapliczka ma własną historię i fundatora, jest wyrazem osobistej jego pobożności, czasem zamożności. Wyrazem intencji wzniesienia takiego obiektu były także figurki ich gospodarzy, jak Chrystus Frasobliwy w tej stojeszyńskiej kapliczce. Jak wiemy, stała pośród pól, w miejscu ciężkiej ludzkiej pracy. Frasobliwa, zamyślona postać Chrystusa w tradycji ludowej odzwierciedlała dolę polskiego chłopca, jego codzienne trudy i troski. Udający się do pracy w polu, zatrzymywali się przy niej, żegnając się i wznosząc ciche modlitwy o opiekę do swojego Patrona.

Kapliczka stała w cieniu dwóch starych lip. Nieprzypadkowo ktoś w przeszłości posadził drzewa tego gatunku, ponieważ ludność wiejska wierzyła, że w lipę nie uderzy piorun. Jak wspominają informatorzy, lipy dawały miejsce odpoczynku i schronienia nie tylko im, ale i przechodniom, osobom będącym w drodze. W tym miejscu także w czasie II wojny światowej zostali pochowani polegli w pobliżu dwaj żołnierze, których ciała zostały przeniesione na modliborzycy cmentarz.

Kapliczka Matki Boskiej Różańcowej mocno zakorzeniła się w pamięci mieszkańców. Zdobiła nasz krajobraz przez dziesiątki lat i mocno spłótła się z naszą codziennością. Nie dziwią więc określenia nawet najstarszych Informatorów, że "była od zawsze". Corocznie, do lat 90-tych ubiegłego wieku, miały tu miejsce stacje obchodu pól, podczas których tradycyjnie była zakopywana jedna z czterech Ewangelii. We wnętrzu wisiały obrazy świętych, dekorowano ją sztucznymi kwiatami i wstążkami. Do kapliczki były przynoszone bukiety świeżych kwiatków, zwłaszcza przez najmłodszych jej sąsiadów. Ostatnimi opiekunami była rodzina Kapustów.

Trasa szlaku międzynarodowego Via Carpatia została wytyczona właśnie przez to miejsce. Trzeba wyrazić żal, że w imię "dziejowej uczciwości" i szacunku dla cennego nam zabytku nie użyto wszystkich sił i środków dla podjęcia próby przeniesienia kapliczki w inne, pobliskie miejsce. Wykonawca tego odcinka trasy jest zobowiązany do zbudowania nowego obiektu - na nowym miejscu. Dla jednych będzie to kontynuacja, dla drugich - zupełnie nowa historia.

Nowy krzyż przydrożny w Wolicy Drugiej

W sierpniu br. w Wolicy Drugiej przy drodze do Wierzchowisk, na polu należącym do niedawna do Stefana Zgórki stanął wysoki 5-metrowy krzyż, ufundowany przez pp. Izabelę i Bogdana Podporów - nowych właścicieli gruntu. Zastąpił on drewniany krzyż wykonany w 1980 roku, który

według spadkobierców tego miejsca, był nie pierwszym wotum. Stalowy, pomalowany na czarno. Podobnie jak poprzedni, został u m o c o w a n y w betonowym szcudle, posiada figurkę Chrystusa Ukrzyżowanego, a nad nią blaszany daszek zakończony ostrym, ozdobnym ząbkowaniem - jak cały krzyż - kowalskiej roboty. Ramiona i szczyt krzyża posiadają metalowe kule. Wszystkie ważne informacje dotyczące nowego obiektu zawiera pamiątkowa tabliczka umieszczona z przodu krzyża.

Tekst i fotografie: Beata Wójcik

¹ Katalog zabytków sztuki w Polsce, tom VIII (Województwo lubelskie), zeszyt 7 (Powiat janowski), pod red. R. Brykowskiego i Z. Winiarz, s. 13.

² Kapliczka niewpisana do Rejestru Zabytków Województwa Lubelskiego.

URZĄD STANU CYWILNEGO W MODLIBORZYCACH INFORMUJE...

....w okresie od 30.06.2019 r.
do 30.09.2019 r.

na ślubnym kobiercu stanęli:

- ❖ Brankiewicz Damian zam. Stojeszyn Drugi i Jachura Marta zam. Lute
- ❖ Brzozowski Daniel zam. Stalowa Wola i Brodowska Paulina zam. Modliborzycy
- ❖ Budzyński Michał zam. Stalowa Wola i Boś Magdalena zam. Modliborzycy
- ❖ Chudy Damian zam. Zarajec i Startek Ewelina zam. Michałówka
- ❖ Dyjak Grzegorz zam. Wierzchowiską Pierwsze i Janik Teresa zam. Wierzchowiską Pierwsze
- ❖ Flis Daniel zam. Krzemień Drugi i Dolecka Karolina zam. Wierzchowiską Drugie
- ❖ Gałan Piotr zam. Teratyn i Radzik Anna zam. Modliborzycy
- ❖ Janik Bartosz zam. Modliborzycy i Kamińska Angelika zam. Węgliska
- ❖ Jaszyna Andrzej zam. Wolica Druga i Czekirda Noemi zam. Lublin
- ❖ Kalinecki Kamil zam. Krasnystaw i Hapak Anna zam. Stojeszyn Pierwszy
- ❖ Kędra Łukasz zam. Biała Pierwsza i Pałka Aleksandra zam. Stojeszyn Pierwszy
- ❖ Kotwica Krystian zam. Wolica-Kolonia i Wróbel Magdalena zam. Zaklików
- ❖ Kowal Patryk zam. Wolica-Kolonia i Marszałek Natalia zam. Radom
- ❖ Kubiś Łukasz zam. Dębiny i Katarzyna Lenart zam. Dąbie
- ❖ Lenart Grzegorz zam. Wierzchowiską Pierwsze i Wala Agata zam. Domostawa
- ❖ Lenart Marcin zam. Modliborzycy i Aleksak Marzena zam. Potoczek
- ❖ Małek Jan zam. Zarajec i Hreśka Maria zam. Maruszyna
- ❖ Martyna Krzysztof zam. Brzeziny i Marczak Maryla zam. Otrocz
- ❖ Piech Mariusz zam. Modliborzycy i Sewera Elżbieta zam. Dębica
- ❖ Piłat Tomasz zam. Janów Lubelski i Moskał Ewelina zam. Kolonia Zamek
- ❖ Pyz Bartłomiej zam. Janów Lubelski i Adamek Patrycja zam. Modliborzycy
- ❖ Sala Mateusz zam. Wojciechów i Pituch Karolina zam. Modliborzycy
- ❖ Siek Wojciech zam. Modliborzycy i Pachuta Maria zam. Kocudza Druga
- ❖ Skupiński Kamil zam. Kolonia Zamek i Maźnio Izabela zam. Michałówka
- ❖ Staszek Łukasz zam. Bychawa i Rudnicka Bogumiła zam. Wierzchowiską Pierwsze
- ❖ Szewc Krzysztof zam. Zbydniów i Dębniak Elżbieta zam. Stojeszyn Drugi
- ❖ Szwedo Paweł zam. Zdziechowice Drugie i Hys Jolanta zam. Brzeziny
- ❖ Tomaszewski Damian zam. Bilsko i Serafin Anita zam. Wierzchowiską Pierwsze
- ❖ Torba Paweł zam. Modliborzycy i Zawadzka Magdalena zam. Stalowa Wola
- ❖ Wach Paweł zam. Majdan Obleszcze i Baran Aneta zam. Węgliska
- ❖ Walczak Damian zam. Marynin i Budkowska Paulina zam. Wierzchowiską Pierwsze
- ❖ Wieczorek Karol zam. Kolonia Zamek i Cimochowska Marzena zam. Garbas Pierwszy
- ❖ Wielgus Przemysław zam. Stojeszyn Drugi i Laskowska Patrycja zam. Potoczek
- ❖ Wierzbowski Sylwester zam. Kolonia Zamek i Bienko Justyna zam. Janów lubelski
- ❖ Wojciechowski Daniel zam. Wolica Druga i Kosidło Karolina zam. Pasieka
- ❖ Wojtysiak Łukasz zam. Kraśnik i Różyło Katarzyna zam. Wolica-Kolonia

Życzymy wszystkiego najlepszego na nowej drodze życia.

W tym samym okresie urodziło się 20 dzieci:

Białek Franciszek - Stojeszyn Drugi
 Chudy Jagoda - Brzeziny
 Dolecka Alicja - Modliborzyce
 Gawlik Zofia - Wierzchowiska Drugie
 Kaczorowska Marianna Emilia - Zarajec
 Kamiński Piotr - Węgliska
 Krzemiński Antoni - Modliborzyce
 Kryń Antoni Marcin - Kolonia Zamek
 Osiewicz Emilia - Modliborzyce
 Pachlarz Gabriel - Modliborzyce
 Pawlas Piotr - Wierzchowiska Drugie
 Röt Jan Michał - Lute
 Rudnicka Natalia - Felinów
 Stręciwiłk Antoni - Gwizdów
 Wiktorczyk Aleksander - Modliborzyce
 Kamiński Kacper - Węgliska
 Wielgus Natan - Wierzchowiska Drugie
 Pietroni Krystian - Słupie
 Wołoszynek Nela Maria - Kolonia Zamek
 Tylus Róża - Wolica Pierwsza

...w tym samym okresie zmarły 22 osoby:

Boś Helena (1948-2019) - Wolica Druga
 Ciupał Michalina (1936-2019) - Wierzchowiska Pierwsze
 Dudka Krzysztof (1936-2019) - Gwizdów
 Dworak Genowefa (1932-2019) - Wierzchowiska Drugie
 Flis Andrzej Piotr (1976-2019) - Wolica Druga
 Giszka Janina Jadwiga (1930-2019) - Wolica Druga
 Grudziń Władysław Józef (1946-2019) - Modliborzyce
 Grzyb Sabina Janina (1931-2019) - Wierzchowiska Pierwsze
 Janik Stanisława Marianna (1932-2019) - Wierzchowiska Pierwsze
 Jaworska Zofia (1927-2019) - Wierzchowiska Pierwsza
 Kowalczyk Marian (1956-2019) - Stojeszyn Drugi
 Kozioł Jadwiga Teresa (1933-2019) - Modliborzyce
 Kula Jan (1956-2019) - Bilsko
 Lenart Zofia Kazimiera (1941-2019) - Wierzchowiska Pierwsza
 Majewski Roman (1951-2019) - Pasięka
 Ptaszek Władysława Genowefa (1938-2019) - Wierzchowiska Pierwsza
 Stolarz Helena Maria (1946-2019) - Węgliska
 Tęsna Genowefa (1924-2019) - Wierzchowiska Pierwsza
 Wielgus Alina Janina (1938-2019) - Stojeszyn Drugi
 Wielgus Józef (1941-2019) - Stojeszyn Drugi
 Wróbel Henryka (1947-2019) - Dąbie
 Zarawska Daniela Stanisława (1933-2019) - Zarajec

Dane, dotyczące statystyki urodzeń i zgonów, podawane są na podstawie dokumentów otrzymywanych z innych Urzędów Stanu Cywilnego.

Barbara Jaskowiak

Kinder
 Mleczna Kanapka
PRZERWA NA WSPÓLNE CZYTANIE

50 000 KSIĄZEK DO WSPÓLNEGO CZYTANIA

Wpisz na www.kinder.pl i zgłoś na bibliotekę! Na Twoje głosy czekamy do 04.11.2019r. WWW.KINDER.PL

Kochani Czytelnicy... i nie tylko!
 Biblioteka u Kazimierza bierze udział w akcji „Przerwa na wspólne czytanie” organizowanej przez Kinder Mleczna Kanapka i prosi o Wasze głosy.
 Głosujemy na stronie:
<https://www.kinder.com/pl/pl/wp/wspolneczytanie/glosowanie>
 Możesz oddać jeden głos dziennie!
 Głosowanie trwa do 4.11.2019 r.
 Do dzieła Kochani - liczymy na Was!
 Wspólnie wygramy nowe książki do naszej biblioteki!

WIEŚCI GMINNE

Adres redakcji: Biblioteka u Kazimierza.
 Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna im. Kazimierza Zielińskiego
 ul. Piłsudskiego 63 B,
 23-310 Modliborzyce
Telefon: 15 8715 103
E-mail: wiescigminne1@onet.pl
Wydawca: Urząd Miejski w Modliborzycach
Druk: Drukarnia Standruk
Komitet redakcyjny: Wanda Trójczak, Marta Frączek, Katarzyna Pyć, Zuzanna Skoczyńska

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść artykułów oraz reklam publikowanych w „Wieściach Gminnych”. Zastrzegamy sobie prawo selekcji, skracania i adiacji nadesłanych materiałów.
 Dane osobowe oraz wizerunki osób znajdujące się w „Wieściach Gminnych” są dobrowolne. Podmiotami odpowiedzialnymi za nie są autorzy artykułów. Osoby, których dane dotyczą domyślnie wyrażają zgodę na ich przetwarzanie.

Redakcja „WIEŚCI GMINNYCH”

informuje, że materiały do kolejnych numerów naszego kwartalnika przyjmowane będą:

do 02.12.2019 r. - wydanie grudniowe nr 57
Adres e-mail redakcji: wiescigminne1@onet.pl

W KRĘGU SZTUKI

Jesienne kwiaty - Irena Rowicka

OBCHODY 80. ROCZNICY BOMBARDOWANIA MODLIBORZY 08.09.2019 r.

